

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaș, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Păstorii din Viflaim.

De Dr. IOAN BĂLAN, canonic.

V'ați întrebat vreodată, iubiți cetitori, care a fost pricina de nașterea lui Isus s'a adus mai întâiu la cunoștința unor păstori? Erau anume, nu departe de locul, unde s'a născut Domnul, niște păstori, „priveghind și stând străji noaptea împrejurul turmei lor“, cum spune sfântul Evanghelist Luca. La ei a venit un înger al Domnului și le-a spus, că s'a născut Domnul în Viflaim, și le-a arătat și locul, unde-L vor găsi. Iar ei, cât ce s'a dus îngerul de lângă ei, îngrabă au alergat la Prunc, și l-s'au închinat.

Nu avea ce căuta îngerul cu vestea cea bună la Irod; doar acest tiran, cât ce a aflat de nașterea Mântuitorului, a umblat să-Lucidă; și ca să nu-i scape Isus din mână, a ucis pe toți pruncii dela doi ani în jos din ținutul Viflaimului.

Ce ar fi putut căuta îngerul la cărturarii și fariseii poporului iudovesc? Cu aceștia nu s'a putut înțelege Domnul Isus nici odată, căci ei nu știau cum să prostească și să jăfuiască mai mult poporul.

Afară de oraș, în câmp, la niște păstori, cari trăesc în aer curat și cu sufletul curat, lor li-se vestește mai întâiu împlinirea făgăduinței din veac despre nașterea Mântuitorului. Ei s'au spăimântat, când au văzut pe înger, doar cu îngerii nu se întâlnesc oamenii în toate zilele. Dar îngerul îi liniștește și le spune: „Nu vă temeți, căci iată vestesc vouă bucurie mare, care va fi la tot poporul“.

De ce se vestește acestora bucuria cea mare, pe care de 4000 de ani o tot aștepta lumea? Pentru că păstorii au primit-o cu bucurie, și îndată ce s'a dus îngerul dela ei, au și mers la Viflaim să-L vadă pe Mântuitorul și să l-se închine. Abia au apucat să-L cunoască, pentru că să-l dea cinstea cuvenită.

După ce îngerul a vestit păstorilor bucuria aceasta, în văzduh se adună o mulțime de îngeri, și într'o cântare frumoasă spun: „Mărire lui Dumnezeu întru cele de sus, și pe pământ pace, între oameni bună învoire“. Adică, spun îngerii: numai oamenilor cu inimă bună

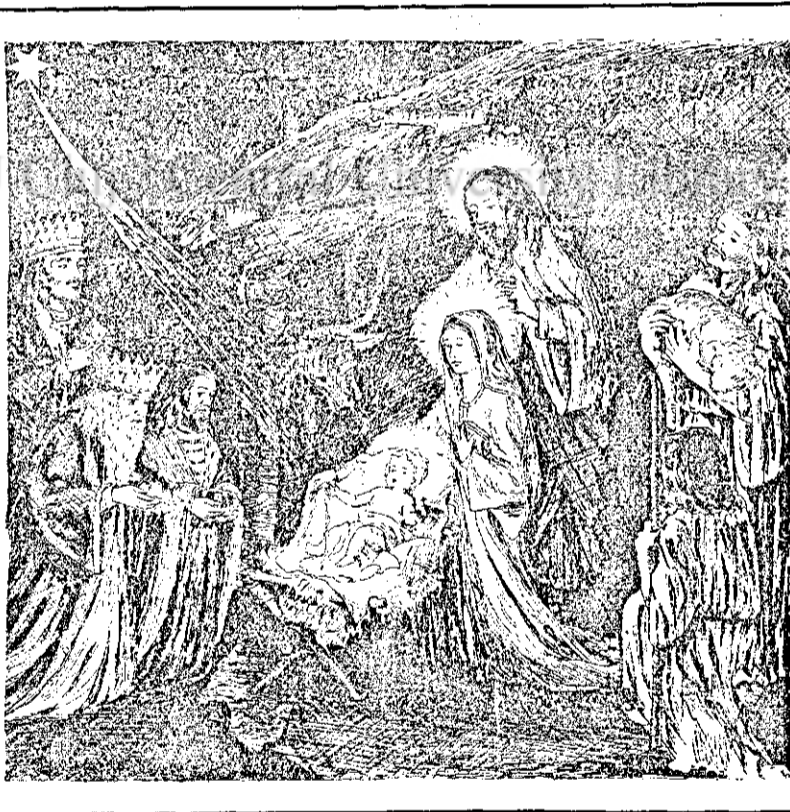
și păstorii la peștera din Viflaim. Deodată cu bucuria sufletului e și bucuria trupului, cari laolaltă fac un om întreg. Și în ziua celei mai mari bucurii sufletești, părinții fac copiilor cea mai mare bucurie trupească, pentru că să le fie de învățătură: toate bucuriile trupesti numai atunci sunt adevărate bucurii, dacă fac bucurie și sufletului.

De aceea, la Crăciun nu ne bucurăm numai îngrijindu-ne de trup, ci și de suflet. Mai de mult era în lege în biserica noastră: fiecare om ajuns la pricepere să se spovedească și să se cuminece în postul Crăciunului; altfel, de muria, nu-l îngropa popa. Slăbind oamenii în credință a slăbit și legea.

În multe părți, cei mai mulți oameni așteaptă sărbătoarea Nașterii Domnului cu sufletul curățit de păcate prin taina sfinteii mărturisiri. Aceștia și au parte de bucurie, întocmai ca și păstorii din ținutul Viflaimului. Lor nu le sună înzădar în urechi glasul de bucurie al îngerului, ci cu cetele îngerești și cu suflet de înger cântă în ziua de Crăciun: „Mărire lui D-zeu întru cele de sus. Și pe pământ pace, între oameni bună învoire“!

Nașterea lui Hristos să ne fie de folos!

Sfințire de biserică. În ziua de Sf. Nicolae (6 Decembrie) s'a binecuvântat biserica cea nouă din comuna Ciuguzel, de lângă Aiud. Binecuvântarea a făcut-o Preaonoratul Ioan Bucur, protopopul Aiudului, ca delegat al Înalt Preasfinției Sale Mitropolitului dela Blaș, ajutat de preoții Traian Rațiu din Cacova, Teodor Radu din Poiana și Liviu Brânzeu preotul Ciuguzelului. Cuvântări mișcătoare au ținut Păr. Protopop și Păr. Rațiu. Mare a fost bucuria și mulțumirea vrednicilor creștini din Ciuguzel, cari după ostenele îndelungate și-au văzut visul cu ochii, să aibă cea mai frumoasă biserică din împrejurimi. Laudă lor și laudă harnicului preot, care pe lângă alte fapte frumoase, poate să se bucure și de această biserică măreață!

aduce nașterea lui Isus bucurie. Iar cu inima bună sunt acei oameni, cari se roagă la Dumnezeu și trăesc cu toată lumea în pace.

Aceluia, care nu-și bate capul decât să-și adune averi, pe toate căile, mai ales cu hoșia și fâlăria, îngerul nu-i aduce la Crăciun nici o bucurie, căci acesta nu simte bucurii sufletești. Pentru el Crăciunul e ca și o vreme secetoasă: îl lasă gol în suflet. Mâncările și beuturile alese, hainele nouă și trândăvia nu pot să sature sufletul din om.

Părinții fac la copii de Crăciun haine nouă, și le dau de mâncare mai bine, iar la lucru nu-i pun, anume ca să poată merge la biserică, după cum au alergat

Tâlcuirea apostolilor de peste an.

Am tâlcuit în anul acesta evangheliile de peste an. M'am năzuit să le tâlcuiesc cât mai pe înțelesul cetitorilor noștri. Și din multele scrisori și convorbiri cu cititorii m'am convins că le-au prins bine și le-au înțeles. Cu evanghelia de după Crăciun am sfârșit tâlcuirea evangheliilor de peste an. Și acuma urmează să le dau cetitorilor noștri, în anul ce urmează, tâlcuirea apostolilor. Înainte de a începe însă, țin să spun câteva cuvinte lămuritoare.

Credincioșii noștri ascultă foarte bucuroși și cu mare cucernicie sfintele evanghelii. Unii, mai cu seamă dintre cei mai cucernici și bătrâni, le știu aproape de rost. Apostolul însă puțin îl ascultă și și mai puțin îl înțelege. Iar lucrul e de înțeles. În evangheliile ni-se cetește câte o întâmplare sau pildă din viața Mântuitorului, de regulă ușoare de înțeles, cele mai multe cunoscute din școală și din viața de toate zilele. Apostolul este mai sec, fiindcă e plin numai de învățături.

Evangheliile le citește preotul, de care, ori cum, mai bine ascultă poporul, și le citește răspicat. Apostolul îl cetește cantorul, sau un alt credincios, uneori chiar copii, și astfel credincioșii nu-l ascultă cu atâta evlavie și cucernicie.

Mai este apoi o împrejurare, care strică mult. În cursul citirii apostolului e obiceiul la noi, să se cădească. Cădind însă preotul, oamenii îi fac loc, i-se feresc din cale, privesc după el, și nu bagă de seamă la cece se cetește. Obiceiul acesta este foarte rău și este împotriva îndrumărilor din cărțile sfinte. Pentru că iată ce ne spune rubrica (îndrumarea) din

liturgier: »Și după ce se plinește apostolul, zice preotul: Pace ție, și ceteșul: Aliluia, psalmul lui David. Iară cântându-se Aliluia, diaconul luând cădelnița și tămâie, vine la preotul, și primind binecuvântare dela dânsul, tămâiază sfânta masă împrejur, și altarul întreg, și pe preot. Așadar rubrica spune apriat că se cădește nu în cursul citirii apostolului, cum se face de obicei, ci după apostol, până se cântă Aliluia, așa după cum se obișnuiește la liturgia arhierescă la noi în Blaj.

Foarte bine ar fi dacă la un conciliu provincial s'ar lua măsuri ca această rubrică să se urmeze întru toate, și astfel credincioșii să poată urmări minunatele învățături din apostol.

Și până atunci n'ar strica, dacă preoții noștri ar introduce acest bun obicei, de a nu cădi adecă în cursul citirii apostolului, ci după aceea, cântându-se Aliluia, dupăcum este obiceiul în Blaj.

Și acuma să vedem ce este apostolul și pentru ce se cetește:

Părțile (pericopele) ce se cetesc la sfânta liturgie din Apostoler sunt luate toate, fie din Faptele Apostolilor, fie din cărțile (epistolele) sfântului apostol Pavel și ale celorlalți apostoli. Citirea din faptele apostolilor și din cărțile lor înseamnă chemarea apostolilor de către Domnul nostru Isus Hristos și trimiterea lor la predicare, spre a-i găti calea, dupăcum ni-se spune la sfântul evanghelist Luca, cap 10, vers 1: »După acestea arătat-a Domnul și pe alți șaptezeci de ucenici, și i-a trimis pe ei câte doi înaintea feței sale în tot orașul și locul, unde era să meargă el. Iată cauza pentru care în biserica noastră se cetește mai întâi apostolul și numai după aceea evanghelia. Se mai cetește apoi apostolul înaintea evangheliei și din alt motiv: și anume citirea apostolului corespunde și înseamnă predicarea sfântului Ioan Botezătorul, care a propovăduit înaintea Mântuitorului, pregătindu-i calea. Domnul nostru Isus Hristos, ca rege ce este, nu poate merge undeva fără însoțitori, fără curteni, cari să-i vestească venirea. Apostolii, ale căror cuvinte le auzim din apostolul cetit, sunt prevestitorii Domnului nostru Isus Hristos, care mai târziu ne vorbește în evangheliile.

Înainte de citirea apostolului, acela care cetește, de regulă un teolog, merge înaintea arhierelui și îngenunche. Arhierelul îi împarte binecuvântarea, punând mâinile peste apostolul închis. Punerea mâinilor arhierelui și binecuvântarea arată, că dreptul de a deschide și de a talmăci sfânta Scriptură nu o are decât arhierelul, căci el este locșitorul Domnului nostru Isus Hristos.

După aceasta diaconul zice: »Să luăm aminte!« iară arhierelul: »Pace tuturor«, ceea ce înseamnă, că arhierelul sau preotul cere dela Dumnezeu pacea lăuntrică de lipsă pentru ascultarea cu rod a sfintelor Scripturi. Atunci ceteșul cetește prohimenul, care este luat din psalmi. Acest prohimen luat din psalmii Vechiului Testament ne aduce aminte, că toate profesiile Vechiului Testament privitoare la Mesia s'au împlinit în Domnul nostru Isus Hristos, a cărui învățătură se cuprind în apostol. »Înțelepciune, să luăm aminte« sunt cuvinte de îndrumare a credincioșilor. Când zice arhierelul sau preotul: »Pace ție«, prin aceasta împărășește ceteșului pacea pe care Domnul nostru Isus Hristos a dat-o învățăcelilor săi.

Apostolul Duminicii.

Duminică înainte de Botezul Domnului (2 Ianuarie 1927), II. Timotei 4, 5 - 9.

Sfântul apostol Pavel a scris epistola a doua către Timoteiu la sfârșitul verii anului 66 după nașterea Domnului nostru Isus Hristos, pe când era a doua oră încuiat în temniță la Roma. Acest Timotei, către care se îndreaptă sfântul apostol Pavel, își avea obârșia din orașul Lystra în țara numită Lykaonia din Asia Mică. Tatăl său era păgân, mamă-sa jidovoaică. Bună-sa de pe mamă se numea Eunice, iară mamă-sa Lois. Amândouă aceste femei erau jidovoici foarte evlavioase și și-au crescut copilul, respective nepotul, în frica lui Dumnezeu. Se vede că trecând sfântul Pavel pe acolo în cea dintâie a sa călătorie le-a întors la religia creștină dimpreună cu pe Timotei. Pe când a venit sfântul Pavel a doua

Foița „UNIRII POPORULUI“.

Nașterea Domnului.

Azi nouă ne-a răsărit
Domnul Isus Hristos,
Mesia cel prea dorit,
Domnul Isus Hristos.
Din fecioară s'a născut
Domnul Isus Hristos
Și cu lapte s'a crescut
Domnul Isus Hristos.
Cu scutice s'a 'nfășat
Domnul Isus Hristos
Si în brațe s'a purtat
Domnul Isus Hristos.
In chip de rob s'a smerit
Domnul Isus Hristos
Și pe noi ne-a mântuit
Domnul Isus Hristos!

Colindă.

Colo sus, la răsărit
Domnului dai Domnului Doamne
Este un pom mândru 'nflorit.
Dar sub umbra pomului
Șade Maica Domnului
Cu'n pahar de argint în mână
Tot închină și suspină.
Vin ingerii și întrebă:

De ce suspini Maică dragă?
— Dar eu cum n'oiu suspina
Că mă doare inima
Câți oameni is pe pământ
Dimineața cum se scoală
Nici pe față nu se spală
Numai merg la fâgădău
Sudue pe Dumnezeu.
Nu li-e frică că-i trăsnește
Și pe toți îi risipește;
Nu li-e milă de copii
Că rămân săraci, pustii.

Lelioara

Când Hristos cina la masă
Lelioara și-al nost' Domn
Stau Evreii la fereastră.
Când Hristos găta cu cina
Eși la pom în grădină.
Evreii l-au și legat
L-au legat și l-au purtat
L-au purtat pân' la Pilat,
Pân' la casa cea de sfat.
Sfătuit l-au sfătuit
Să-l ducă la răstignit.
Pe cruce de brad l-au pus
Și cu sulița l-au împuns
Sângele pe cruce-a curs.
Iar mulțimea a strigat:
Sângele nevinovat
Nu trebuie jos vărsat!
Luna'n sânge s'a 'nbrăcat

Soarele s'a 'ntunecat
Munții s'au cutremurat
Apele s'au 'ntulburat
O, ce taină minunată
Dela Hristos lăsată!

Culese din Geoagiul de jos.

Eugenia Todica.

VESTITORIL.

Erau doi băeți numai de-o șchioapă, cu niște cușme mari până peste ochi, și înfășurați în sumane cu mânecile lungi. Măcar că porniseră dela amiază, mai aveau mult până în sat la Viișoara, drumul era greu prin zăpadă, ș'a-cuma, la urmă, își cam târau opincile mari înfoiate cu pae.

De sărbătorile Crăciunului, așa se pornesc băeții, cu steaua, spre satele mai bogate. Îndrăzniseră și ei, cu steaua lor, să pornească peste câmpuri, peste podul de ghiață al Siretului, spre valea împetriștată de nenumăratele case ale Viișorenilor.

Amurgul punea o umbră albăstrie pe neclintitele întinderi de omăt. Și ei mergeau greu; acum sfârșiseră vorba și nu îndrăzniau par'că să se mai uite unul la altul. Clopoșelul stelei suna din când în când slab deasupra lor. Ei ridicau capetele și se uitau pe sub marginile căciulilor spre zare. Nu se vedea nimic. De abia se apropiau de Siret.

În oglinda mare a râului începeau să tremure luminile stelelor de sus. Și era o liniște adâncă, par'că împetrisse lunca neagră pe lângă

oră pe acolo l-a ales pe Timotei de însoțitor. De aici înainte Timotei îl însoțește aproape în toate călătoriile sale pe sfântul Pavel, care-l pune mai târziu episcop în Efez. Prieteni nedespărțiți cum erau, nu e mirare că sfântul Pavel îl roagă în epistolă să a doua, să vină cât mai curând la el la Roma, unde se afla

în stihul din urmă este vorba de arătarea Domnului sau epifania, cum se numește grecește Boboteaza.

„Fiule Timotei, tu priveghiază intru toate, îndură răul, fă lucrul evanghelistului, slujba ta fă-o deplin“.

În stihurile de mai înainte vorbește sfân-

le îndură și-ți împlinește slujba de evanghelist și aposiol; nu-ți pese, orice s'ar întâmpla, slujba ta fă-o deplin. Și aceasta să o faci cu atât mai vârtos,

„Căci eu iată mă jertfesc, și vremea despărțirii mele s'a apropiat“.

Sfântul apostol Pavel, chinuit cumplit în groaznica temniță din Roma, își simțeste sfârșitul. El nu peste mult va trebui să sufere moarte de martir și sângele său va fi vărsat nu peste mult, asemenea unei jertfe de vin, pe care obișnuiau să o aducă jidovii. A sosit vremea, când el va trebui să se despărtească de viața aceasta și să plece spre veșnicie. Dară nu-i pasă, e liniștit în conștiința sa, pentru că, făcând o reprivire asupra vieții sale, constată cu multă mângâiere sufletească:

„Luptă bună m'am luptat, cursul am plinit, credința am păzit“.

Viața sa întreagă a fost o luptă grea și continuă pentru credința creștinească; toate oboselile și suferințele împreunate cu chemarea sa de apostol, le-a suferit cu ajutorul Celui de sus; a luptat asemenea unui atlet din circ, care trebuie să-și împlinească fuga, cursa și-a împlinit-o și el, credința creștinească încredințată lui de către Mântuitorul Hristos nu numai că a păzit-o nevătămată, dar a propovăduit-o și altora, așa că acum nu mai lipsește alta decât răsplata dreptului judecător:

„De acum mi-s'a gătit mie cununa dreptății, pe care mi-o va da în ziua aceea Domnul, dreptul judecător; și nu numai mie, ci și tuturor celor ce iubesc arătarea lui“.

Asămănându-și în cele de mai înainte viața cu cursa pe carea o făceau atleții în circurile romane și dintre cari învingătorul, ajungând cel dintâi la țintă, primea drept răsplată o cunună, — sfântul Pavel continuă această frumoasă pildă sau icoană, și spune că el este sigur că va primi această cunună a biruinței dar totdeauna și a dreptății, pe carea însă nu-i vor da-o judecătorii pământenii, ca în circurile romane, ci însuși Domnul nostru Isus Hristos, dreptul judecător, în lumea cealaltă. Sfântul Pavel însă, care întreagă viața

Un chip frumos din calendarul dela Blaj pe 1927.

Arhieriei bisericilor răsăritene, după slujbă, în biserica Sfântului Petru din Roma. La locul de frunte I. P. S. Sa Mitropolitul Dr. Vasile Suciul al Blajului.

în prinsoare, cu atât mai vârtos, că sfântul Pavel își simțea apropiatul sfârșit, care s'a și întâmplat în ziua de 29 Iunie a anului următor: 67.

Epistola aceasta a doua către Timotei o trimite sfântul apostol Pavel, deoparte ca să-l cheme la sine și să-i fie într'ajutor în greua sa prinsoare, iar de alta ca să-l îmbărbăteze în marile și grelele suferințe și dureri, împreunate cu chemarea sa de urmaș al apostolilor și episcop în Efez.

Apostolul de astăzi este luat din partea din urmă a acestei epistole și este ales anume pentru Dumineca dinainte de Bobotează, fiindcă

tu Pavel despre multele învățături greșite cari se vor ivi în sânul creștinismului: „Va veni vremea când învățătura cea sănătoasă nu o vor primi (oamenii); ci după poftele sale își vor alege loruși învățători, cari le vor gădili urechile; (adecă nu vor căuta oamenii religia cea mai bună și singură adevărată, adecă pe cea catolică, carea să le îndrepteze viața, ci vor primi religia, care sună mai frumos, și care le îngăduie mai mult toate poftele) și dela adevăr auzul își vor întoarce, și la bazme se vor pleca“. Și apoi adaugă: Fiule Timotei, însă tu priveghiază intru toate, că doară de acum ești episcop, și oricâte rele ar veni asupra ta,

care se strecurau, ei coborând malul. Opincile fășăiră aspru pe ghiță. Se apucară amândoi de umeri și, încet, trecură dincolo, pe podișul lucios, prin tăcerea tainică a înserării.

După ce urcară celalt mal, rămaseră privind înainte. Satul nu se zăria. Se întoarseră unul spre altul. Buzele celui mai mic prinseră să tremure.

„Nu se vede nimic!“ murmură cel mai mare. Iar glasul mezinului începu să scâncească.

„Ne-am rătăcit. Ce facem noi acum? Au să ne mănânce lupii...“

Cel mare își înghiți plânsul cu greutate și zise:

„Măi Ionică și tata-bătrân zicea că l-a apucat odată o viforniță și el a mers înainte și a scăpat...“

— Mi-e frig! Îngână cel mic.

— Vără-ți mâinile în mânici bine și grămădește-le sub barbă. Steaua o duc eu. Când om ajunge, o să cântăm și o să ne rugăm să ne găzduiască cineva pe noapte. Ți-e foame?

— Da.

— Au să ne dea și mâncare. Da să cânti bine! N'ai uitat *Trei-Crai*?

— N'am uitat, zise mezinul smârcâind din nas și ținându-și plânsul.

Merseră înainte prin lumina cenușie a serii. Înaintea, în urma lor, pustiu de zăpadă; frigul creștea par'că, și zăpada scrășnea ascuțit sub opinci. Din când în când se opriau o clipă, cu sufletele înfricoșate, căutând să

pătrundă umbra care-i împresura, nădăjduiau să prindă șgomote de viață omenească. Se auzeau câteodată în răstimpurile acestea, croncăniturile aspre ale cioarelor, amestecate cu țipetele sălbătice ale stâncuțelor, departe, cine știe deasupra cărei lunci. Tresărirea aceasta de spaimă se potolia îndată. În tăcere, porniau, se confundau tot mai tare în întunecime, și își țineau plânsul cu fălcile încleștate. Răzbăteau prin noapte așa — par'că fiorul singurătății le dădea putere. În capetele lor de copii, acolo, sub cușmele de oae, răsunau cântecele sfinte ale Nașterii Mântuitorului. Gândindu-se la ele, se gândiau și la culcușul cald, și la aburii mâncării din satul din care porniseră. Seamă bine nu-și dădeau de taina serii aceleia, nici de cântecele pe care trebuiau să le înalțe cu glasurile lor curate, totuși ei duceau o veste mare cu steaua sub care se îndoiau, ridicându-și umerile și strângându-și mânecile sumanelor sub barbă.

Pentru cei mici și umiliți, pentru ca sufletele lor să nădăjduiască și să se mângâie, a răsărit odată o stea și s'a născut un prunc, care mai pe urmă a umplut lumea cu lumina bunătații. În umilință s'a născut copilul sfânt, umilit a trăit, umilit și-a dus crucea spre osânda pe care cei răi i-o pregătiseră; pentru cei mulți și sârmani a murit. Dar în sufletele celor mici, de atunci a ars neîntrerupt lumina credinței pentru zile mai bune, — și nădejdea aceasta mergeau s'o vestească cei doi copii, fără să-și dea seama; cu cântecele și cu steaua

lor se duceau să umple de voie-bună inimile oamenilor; și mergeau tremurând de frig și scâncind prin noaptea de iarnă, și clopoțelul de deasupra capetelor lor tremura dulce.

„Măi Ionică, ți-i frig tare? Întreabă cel mai mare, Vasile.“

— Mi-au amorțit mâinile până la coate...“ suspină mezinul.

Și celui mare îi era frig și ținea îmbrățișat mănunchiul stelei ca un ciung, căci de palme nu se mai putea sluji. De durere lacrimi îi izvorau, umezindu-i găvanurile ochilor.

Mezinul zise:

„Ce ne facem noi, că satul nu se mai vede?“

— Acuși au să se zărească luminile ferestrelor, răspunse Vasile.

— Dar dacă ne rătăcim? Au să iasă dihanțiile.

— Ne-om ruga și noi lui Dumnezeu și ne-o scăpa de ele.

În singurătatea asta, pentru amândoi vorba Dumnezeu avu un răsunset deosebit, cu totul altul decât în rugăciunile bolborosite repede seara și dimineața. Era ceva tainic de care nu-și dădeau seama.

Și răzbătură înainte, — lor li se părea că de ceasuri nenumărate mergeau; rar, cel mic îndrepta spre celalat cu glas înfricoșat câteva cuvinte; rar se întorceau pe jumătate uitându-se unul la altul și zărindu-se negri, ca niște umbre. Și de abia într'un târziu vestitorii aceștia umiliți văzură izvorând din întunec nenumă-

și-a jertfit-o pentru deaproapele său, îndată se gândește și la aceștia. El nu vrea să capete singur cununa dreptății, ci să o primească și ceilalți creștini, cari s'au luptat în viață asemenea lui. Cei ce vor primi această cunună vor fi însă numai aceia, cari s'au pregătit cu toată râvna la arătarea (epifania) cea de a doua a Domnului nostru Isus Hristos, care se va întâmpla la judecata din urmă.

Oare noi putea-vom zice înaintea morții noastre, în testamentul nostru: „Luptă bună m'am luptat, cursul am plinit, credința am păzit“?

De luptat luptăm din greu fiecare, și boagații și săracii, și dreptii și păcătoșii, și împărații și ostașii. O luptă continuă este viața noastră nu numai împotriva greutăților lumesti, ci mai vărtos împotriva ispitelor diavolului.

Dela naștere până la moarte asemenea suntem și noi atleților din circurile romane, cari alergau la țință pentru ca să fie încununăți. Năcazul e numai, că unii dintre noi, în fuga aceasta continuă, ne pierdem din vedere țința adevărată, carea este Dumnezeu, și alergăm după averi, plăceri și desfătări lumesti.

Iar în ce privește credința, cei mai mulți se despărțesc de biserica cea adevărată a lui Isus Hristos, pentru câte un os de ros, pentru că au avut vre-o neplăcere cu preoțelul, ori au de gând să se despărțească de nevastă, ori le fâgăduesc cei din tabăra potrivnică sarea cu mare. Unii ca aceștia bine înțeles că nu vor primi cununa dreptății, ci pedeapsa iadului.

Chiar de aceea veniți acuma, la începutul unui nou an, să ne despărțim de relele noastre obiceiuri, să ne luptăm împotriva diavolului și a tuturor ademenirilor lui, să fugim spre țința noastră adevărată care este Dumnezeu și să păzim credința nevătămată, iubind cea de a doua și atât de înfricoșată arătare a Domnului, carea se va face la judecata din urmă! Să avem deci și noi pururea în vedere statul sfântului Pavel, dat sfântului Timotei: „Însă tu priveghiază întru toate, îndură răul, fă lucrul evanghelistului, slujba ta fă-o deplin!“

IULIU MAIOR.

Colinda ciobănelor.

Sus în vârful muntelui
Sunt vre-o opt turme de oi
Și vre-o opt păcuraroii.
Cei șapte ce-o fost mai mari.
Se aflară veri primari;
Unul ce-o fost mititel
Tat se aflară străinel.
— Du-te întoarnă turma 'ncoace
Până legea noi ți-om face,
Tăie-te-om,
Pușca-te-om.
— De tăiet nu mă tăieți,
Dar pe mine mă 'npușcați,
Și pe mine mă 'ngropați
În strunguța oilor,
În țărucutul mneilor.
Oile cele' bălai
Plânge-m'or umblând pe văi;
Oile celea cornute
Plânge-m'or umblând pe munte;
Oile cele albastre (surii)
Plânge-m'or umblând pe coaste.

Colinda Județului.

În dreptul lui sfântu soare
Este-o masă 'ncornurată,
De ingeri împrejurată.
Ingerii căci ce mă vedea
Mândră rugă își făcea,
Pe când ruga o găta
Pomii 'n rai se legăna.
Zori, zori, zori
Câmpuți cu flori;
D'acela nu-i câmp cu flori,
Că-i un câmp mândru frumos
Cu coroana lui Hristos.
Întrebă Ion
Sântion:
— Da județu când a fi?
— Când frații cu frați nu s'or iubi,
Nici pruncii cu părinții.

Culese de Gavril Bichigan. preot.

Misiuni poporale în Decea de Mureș.

În 4, 5 și 6. luna Decemvrie a. c. s'au ținut sf. Misiuni poporale în parohia gr.-cat. Decea de Mureș. La acestea misiuni au luat parte și parohiile vecine: Inocul, în frunte cu părintele protopop onorar Nicolae Galea, Ciugudul de jos, cu zelosul preot Eugen Circa, Ormenișul, în frunte cu păr. Ioan Pop.

În legătură cu aceste misiuni, aveau să se îndeplinească rugăciunile prescrise pentru dobândirea indulgențelor plene din prilejul anului sfânt.

Sf. misiuni au fost conduse de Reverendisimul canonic *Dr. Ioan Bălan*. În zilele de 5 și 6 Decemvrie (sf. Nicolae), am ascultat sf. Liturghie. Biserica a fost arhiplină de credincioși. În decursul sf. Liturghii, păr. canonic ne rostește două predici însuflețite, arătându-ne răutatea păcatului și pedepsele lui — aducându-ne pildă din viață. — ne arată leacul bun și folositor, care e sf. Taină a pocăinții și sf. Cuminecătură.

Credincioșii cu lacrimi de bucurie sorbeau din adâncul sufletului cuvintele rostite de sf. Sa, după care ne mărturisim cu toții și ne împărtășim cu sf. Cuminecătură.

A doua zi (Luni) după ascultarea sf. Liturghii și a predicii, au plecat cu toții în procesiune la cimiterul gr. cat., unde la stăruințele însuflețitului preot Mihail Ștef, s'a ridicat Monumentul Eroilor, în amintirea celor căzuți și dispăruți în războiul mondial. S'a făcut sfințirea apei și s'a servit părăstas, iar Sf. Sa Păr. canonic în o emoționantă cuvântare, cu lacrimile în ochi, vorbește poporului despre însemnătatea acestui monument, care s'a ridicat întru amintirea scumpilor eroi, prin a căror jertfe ne vedem împlănit scumpul nostru ideal de mult dorit.

S'a stropit cu apă sfințită monumentul, apoi teologul Traian Ștef, fiu al acestei parohii și orfan de războiu, a depus o frumoasă cunună de flori naturale.

Ne-am botezat cu toții, apoi ne-am întors iarăș la biserică oprindu-ne în fața crucei

ratele stele ale satului, și când intrară pe ulițele împrejmuite de garduri negre, li se păru că gerul a slăbit. În hămăitul întărit al unui câine, pătrunseră într'o ogradă. Vasile apăra steaua cu bățul, — și clopoțelul sună sfios la ferestre.

Se auzi bufnind ușa dela casa cea mare, pe urmă ușa de afară a tinzii se deschise și Românul, cu capul gol, se arătă în prag.

„Primiți stelari?“ întrebă Vasile.

Glasul lui era așa de slab și plin de tremur, și mezinul prindea să scâncească, așa de repede, năvălit de lacrimi, încât omul se plecă înduioșat spre ei.

„Voi sunteți de aici, măi Tăcă, — ha? — Apoi se răsti la câine: Hi, javră! — ia dați-vă, bre, încoace, intrați în casă. Măi femeel ia deschide ușa să intre steaua... Așa... Oameni sunteți voi, ori sloiuri de ghiață?... Incet, să nu pâlți steaua de prag...“

Opincile înghețate ale băeților bocăneau ca niște cizme. Intrară în casă, steaua suna subțire și vesel: țing-ling!

Gospodarul, om tânăr, ca de treizeci de ani, zdravăn și spătos, se uita la ei ca la o minune.

„De unde sunteți voi, mă?“

— Dela Bordeeni“, răspunse cel mare.

Lumina par'că-i orbise și căldura par'că-i topia.

„Ia desfaceți-vă de cotrențe, măi voinicilor!“ zise iar omul.

Vasile așeză steaua încet sub icoane și începu să desbrace pe frate-său. Femeia, subțirică și tânără încă, se înălțase dela măsuta cu trei picioare și-i privia minunată, cu mâinile subpuse.

„Da vi-i tare soacra, brel grăi iar omul. Iaca, chiar acu umblam să ne punem la mâncat. Ve-ți mânca și voi, că este de unde, slavă Domnului! Da' întâiu să-mi cântați. Ați înțeles?“

Cel mic scâncea încă. — Românul se întoarse spre cuptor:

„Da' Ghiță unde-i? Măi șolticule, ia dă-te jos! ce-ai fugit? nu te teme că nu te mănâncă, îs doar tot băeți ca tine...“

După horn, se auzi un mormăit subțire. Apoi un căpșor bălan și un deget care scobea în nas se arătară la lumină.

„Vină 'ncoace“, zise femeia, și apucându-l de mână. îl trase și-l scoase în mijlocul casei, lângă măsuta pe care aburia mâncarea și mămăliguța. Copilul, un ciot numai de doi ani, se uita sperios la cei veniți și-și trăgea, încovoindu-se în jos, mâna pe care i-o ținea maică-sa.

Gospodarul se întoarse spre stelari:

„Ați gătit? Acu, să vă desghețați la mâni întâiu. Vra să zică, sunteți din Bordeeni? Ș'a cui sunteți?“

— A lui Ion a Bălașei... răspunse cel mare.

— Tata-i conțaliu! adăugi sfios cel mic.

— Apoi da, cum nu, îl știu! răspunse omul. Și cum de v'a lăsat el să porniți pe așa ger?

— Am pornit noi singuri.

— Și nu v'a fost frică de lupi?

Copiii nu răspunseră. Omul se uita zâmbind la ei. Apoi îi întrebă iar:

„Da' la Vetleem știți voi ce-a fost? Ia să-mi cântați cântecul acela, cu Domnul nostru Isus...“

— Il știm!“ zise repede Vasile.

Se apropiară amândoi de icoane; înălțară steaua sub candelă, o zguduiră încet, și clopoțelul sună ușor. După aceea își ridicară ochii spre rumeneala de zori care învăluia chipul Maicii Domnului cu pruncul la sân, și începură cu glasuri curate:

«Trei Crai dela Răsărit
Cu steaua călătorind...»

Și omul rămase și el uitându-se spre icoane, cu ochii duși, și băeții cântau subțire, cu glasuri moi, cu găturile ridicate. Se opreau o clipă, înghițeau și iar porniau, cântând nașterea Mântuitorului. Femeia ridicase pe Ghiță în brațe, asculta pătrunsă par'că de taina serii aceleia și ochii i se umplură de lacrimi. Și'n toată casa era liniște, și'n tăcere glasurile copiilor cântau vestea cea bună. Străinii veniți tremurând prin frig și prin întunec, necunoscuții cari le deschiseră ușa găzduirii, acum stăteau înfrățiți, și cântecul simplu umplea sufletele de mângâiere și de lumină.

Mihail Sadoveanu.

Citiți și răspândiți: „UNIREA POPORULUI“.

ridicată în amintirea acestor Sf. Misiuni, unde Păr. canonic în o cuvântare de despărțire ne-a legat de inimă, că sufletele noastre curățite și spălate prin Sf. Taină a pocăinței să le păstrăm așa curate, fiind cea mai scumpă și prețioasă comoară.

În urmă Păr. local *Mihail Ștef*, în o vorbire însuflețită aduce călduroase mulțumiri părintelui canonic pentru osteneala prestată. Promite, că sămânța aruncată de Sf. Sa în sufletele credincioșilor va fi asemenea sămânței căzute în pământ bun, care va aduce roade bogate în sufletele lor, și aceasta va fi adevărata mângăere și răsplată pentru Sf. Sa.

Credincioșii din Decea nu vor uita nici odată aceste zile sfinte de primenire sufletească, iar noi credincioșii din parohiile vecine ne-am depărtat cu dorința ferbinte în sufletele noastre, ca cât mai în grabă să vedem și noi în mijlocul nostru pe Sf. Sa Păr. canonic Dr. Ioan Bălan, care nu cruță nici o jertfă și osteneală pentru mângăierea și alinarea sufletelor năcăjite. Nu! căci scris este Păstorul cel bun sufletul și-l pune pentru oi.

TOMA SUCIU
inv. penz.

Apărarea viilor. În curând se va aduce o lege care va apăra viile. Se va hotărî în aceasta lege cât pământ să se planteze la vii. Se va face și controlul pepinierilor oamenilor singuratici. Viile se vor asigura în contra grinzii. Vierii vor primi împrumuturi, când vor avea trebuință. Și se vor înființa și pivnițe sistematice, cooperative pentru păstrarea vinului.

Plata pentru pășunile comunale. Ministerul de agricultură, luând în seamă greutatea bănești ale comunelor, a hotărît ca plata pentru pășunile comunale să se facă în rate până la 10 ani, după puțină de plată a fiecărei comune. Iar plata măsurării pășunilor se va face, ținând seamă și de poverile ce au comunele. Acestea hotărîri s'au făcut pentru întreaga țară, afară de Basarabia. Și au fost aduse și la cunoștința consilierilor agricoli.

Lăcomia cismarului.

— Intâmplare adevărată din viața lui Napoleon Bonaparte. —

Împăratul Napoleon Bonaparte, după ce i-se născu moștenitor, de bucurie mare hotărî să-i zidească un palat ca'n povești, mare și împodobit, cum n'a mai fost altul. Alesese locul și chemă inginerii să-i facă planurile.

Inginerii măsurară și chibzuiră, apoi s'au înfățișat la curte și au zis:

— Sire, locul ales este minunat pentru scopurile Maiestății Voastre. Inșă un colț al viitorului palat se prelungește până în căsuța cismarului Simon, care locuiește spre bariera dela Passy. Această cocioabă ne strică planurile.

— Duceți-vă și cumpărați casa meșterului Simon, — zise împăratul. Să i-o plătiți împărătește.

Inginerii au căutat pe meșter și i-au spus dorința împăratului. Cismarul naibii, o soabă de om ticăit, ceru timp de gândire. I-s'a dat. Și după ce au plecat inginerii, maistorul Simon s'a dus la vecini, să le ceară sfatul.

Ce-au pus la cale și ce-au dres vecinii cu Simon împreună, nu se știe. Dar

când au venit oamenii împăratului s'au întrebat de preț Simon zise:

— Mie casa nu mi-e de vânzare. Dar dacă înălțimea sa răvnește la cocioaba unui om sărac, eu nu mă pun în potrivă. Casa mea pentru mine e palat, deci vorba mea e, sa capăt 20,000 de franci și fie înălțimea sa sănătos.

Când au auzit trimișii împăratului de așa preț grozav, au înmărmurit. N'au cutezat să fâgăduiască nimic. Și i-ad spus lui Simon să mai aștepte câteva zile, până vor întreba pe Maiestatea Sa.

Napoleon primi târgul și dete ordin administratorului împărătesc să plătească suma cerută. Cismarul însă când ouzi cum merge treaba de neted, s'a răsândit și întoarse foaia:

— Acum nu mai stau pe târgul vechiu. Atunci era 20 de mii casa mea, acum e 40,000 de franci. De se invoiește înălțimea sa, eu sunt gata să i-o vând.!

Pe omul împăratului era să-l lovească damblaua. Ii stete graiul de atâta obraznicie. Totuși spuse împăratului noua cerere a maistorului Simon.

Napoleon nu se arătă sgârcit nici de data aceasta. Se invoie să plătească și 40,000 de franci.

Dar nu primi Simon. El ceru 60,000 de franci, sub cuvânt că s'a răsândit, că lumea-i scumpă și căsuța lui e rai pentru dânsul.

Cum stă lumea și țara?

— Ce mai e nou în politică? — O izbândă a Preasfințitului dela Gherla în Senat. — Incordare mare între Italieni și Francezi. — A murit împăratul Japonezilor. —

Biserica unită la Senat

În cursul săptămânii trecute a ajuns în fața Senatului dela București vestita ordinațiune a dlui ministru Goldiș, unde se spunea că nu se mai dă salar preoțesc unde sunt mai puține ca 200 familii la sate, și 400 la orașe. Această ordinațiune a făcut multă vâlvă și mult năcaz. Printr'însa ar rămânea atâția români fără preoți, chiar în satele ungurești și săsești din Ardeal.

Di ministru Goldiș la Senat a crezut că trebuie să-și apere ordinațiunea, care a făcut atâta sânge rău. Dar în cuvântarea sa a atăcat cu vorbe grele pe Vlădicii noștri, chipurile pentru că s'au plâns împotriva ordinațiunii. Dsale la primministrul țării. Tot atunci senatorii guvernului, când au vroit Episcopii uniți să se apere, le-au strigat: jos, jos!

Ca răspuns la acestea strigăte nesocotite, în ședința dela 18 Decemvrie Preasfinția Sa Episcopul Dr. Iuliu Hossu al Gherlei a ținut un foarte bărbătesc cuvânt de apărare, în care, între altele, a spus:

— Este dureros peste măsură că noi, episcopii unei biserici românești, suntem nevoiți în Senatul României-Mari să ne apărăm românismul nostru!

Și cine mai ales este silit s'o facă aceasta? Preasfințitul Iuliu Hossu, care în 1918 dusesse la București hârta de unire a Ardealului cu Țara mamă!

Cuvântarea Preasfinției Sale a făcut pe huliitorii de ieri să-și plece capetele cu rușine și să simtă, că au făcut o mare nedreptate unor arhierii și unei biserici care a fost totdeauna în fruntea luptelor naționale românești!

Alte știri politice.

Lucrările Parlamentului merg cam anevoie. Abia acum s'a isprăvit discuția mesajului la care are dreptul să vorbească fie cât de mulți vorbitori, judecând și criticând politica guvernului. Cei din urmă vorbitori au fost dnii *Carol Davila* din partea partidului național-tărănesc, *Nic. Iorga*, din partea naționaliștilor democrați și *I. G. Duca*, din partea liberalilor. Șirul cuvântărilor l-a încheiat ministrul *Meissner*, care a răspuns atacurilor deputaților opoziționiști și a cerat să apere politica guvernului și faptele judecate de opoziție.

Acum s'a depus spre votare proiectul de lege al bugetului pe 1927, adecă al venitelor și cheltuielilor statului. Legea va trebui trecută negreșit cât mai grabnic prin Parlament. Doar mai sunt abia câteva zile până la anul nou și legea trebuie votată! Parlamentul se închide în seara zilei de 23 Decemvrie a. c. îndată după votarea planului de lege al bugetului.

Duminecă, în 12 Decemvrie a. c. s'a ținut la București o mare adunare a partidului național-tărănesc. Adunarea a decurs în liniște. Sala »Dacia«, unde s'a ținut adunarea, a fost plină de lume. Guvernul a luat întinse măsuri de pază temându-se tare de tulburări de stradă din partea cetățenilor. Toate străzile erau pline de soldați și polițiști. Dar n'a fost lipsă de așa măsuri strașnice de pază, căci nime n'a mers la adunarea dela »Da-

Atâta ticăloșie scoase din răbdări și pe Napoleon. Dete poruncă ingineriilor să schimbe planurile și cocioaba lui Simon cismarul să rămână la locul ei. E dreptul lui și un împărat nu-i iertat să turbure drepturile supușilor săi.

Când auzi de această hotărîre a împăratului, maistorul Simon înțelese că a făcut o mare dobitocie. Lovise cu piciorul în noroc. Cu prețul cocioabei sale ar fi putut să-și cumpere un palat în mijlocul Parisului și să trăiască fericit și fără griji, până la moarte.

Acum se apropie el de curtea împărătească. Și își îmbie cocioaba, pe rând, cu 50,000, apoi cu 40, 30 și cu 20 de mii, dar nu vru nimenia să mai steie de vorbă cu el. Cu atât mai vartos că Napoleon Bonaparte plecă la războiul nenorocit în contra Rusiei.

În vremea asta maistorul Simon olesnea de sărăcie și de durerea prostiei ce făcuse. După doi ani își vându căsuța la un cămătar cu 150 franci, iar el fu adunat de pe uliți și dus la spitalul nebunilor, unde muri ca un ticălos, chinuit de vedenii și de dureri sufletești.

A. M.

Cereți „UNIREA POPORULUI“

cia cu gânduri rășboinice și de vrajbă. Lumea a fost dornică să asculte vorbirile frunțașilor naționali și țărăniști, de aceea sala era înșesată de public cu mult înainte de a se deschide adunarea.

Au vorbit Domnii *Aurel Vlad, D. R. Ioanifescu, D. Dobrescu, Dr. N. Lupu, Ion Mihalache și Dr. Iuliu Maniu*. Adunarea s'a sfârșit la ora 1 d. a.

Un nou rășboiu ?

— Intre Francezi și Italiani nu-i bine. — Monește a rășboi. — Și unii și alții adună trupe la graniță — Ce bube coc între acestea două popoare? —

În săptămânile din urmă gazetele celea mari din străinătate s'au ocupat într'una de impunșaturile dintre Francezi și Italiani. Intre acestea două popoare monește o mânia destul de îndârjită. Telegramele vorbesc de trupe pe cari Francezii le îngrămădesc la granița Italiei. Alte știri spun că nici Italianii nu stau cu mâinile în sân, ci și ei duc oști spre orașul Nizza.

Francezii se tem să nu-i surprindă Italianii și cât pe față cât în ascuns, se gata de rășboi. La țarmul mării de lângă Nizza e plin de vapoare de rășboi, cari stau în așteptare să îndrepte tunurile spre Italia.

În schimb, știrile din săptămâna trecută vorbeau că Italianii ar fi fost gata să atace pe neașteptate țarmurile Franței. Și dacă n'au făcut-o e, că i-au simțit Francezii din bună vreme. Într'un cuvânt, între celea două țări surori se îngrămădesc nori întunecoși de furtună. Și lumea întreagă privește cu teamă spre țarmurile de sus ai Mării Ligurice, unde poate izbucni din clipă în clipă o cumplită încăierare.

De unde mânia între celea două mari popoare latine?

Francezii și Italianii au dușmăni mai vechi. Italianii de mult sunt supărați pe Francezi pentru insula Corsica, despre care Italianii

cred că e pământul lor din moși strămoși. Ei zic: „Insula Corsica a făcut-o Dumnezeu pentru Italiani!” Iar acest mare ostrov al Mării Mediterane e în stăpânire franceză. Și mai zic Italianii, că și Nizza e dreptul lor precum și mai câteva așezări și pământuri.

Mânia de-acum n'a izbucnit însă pentru acestea dorințe vechi ale Italianilor, ci pricina vine de aiurea. Ne-aducem aminte că de o vreme încoace vestitul Duce al Italiei, Mussolini, adeseori a fost ținta unor atacuri dușmănoase și viclene, cari voiau să-l curețe de pe fața pământului. Și că Mussolini a scăpat neucis, se datorește norocului său celui bun, care l-a ocrotit de-atâtea ori.

Fasciștii italieni au băgat de seamă că cei cari au avut vre-o legătură cu atentatorii lui Mussolini, toți în Franța și-au căutat scapare. Iar Francezii nu s'au grăbit să-i lege pe dușmanii lui Mussolini și să-i predeie autorităților italiene. Azi așa, mâne așa, până când Fasciștilor lui Mussolini le-a intrat cuiul în cap, că Francezii ocrotesc cu voia pe atentatorii Ducelui...!

Ba mai mult. Italianii se pare că și-au zis așa: guvernele din Franța de azi sunt în mâna Francmasonilor (un fel de politicieni cari nu iubesc biserica și legea creștină), iar Mussolini ține la credință. El, Mussolini, i-a luat adeseori cam cu furca pe Francmasoni și i-a sturătărit din Roma și din Italia, deci guvernele francmasoane din Franța s'au burzuluiit rău în sinea lor și au luat în cap că Mussolini trebuie scos din fruntea Italiei. De-aici încordarea cea mare între Fasciști și guvernul francez.

Asta ar fi sămânța mănii și a scârbei între celea două mari și viteze, popoare ale Apusului, cari nouă ne sunt rudeni de sânge amândouă.

Gazetele străine spun, că Italianii sunt foarte turburați și că Fasciștii sunt gata să înceapă rășboiul, atârnă numai ca Mussolini să zică: Avântii!

Ducele însuș este mai potolit, sau în orice caz el rumegă mai adânc treaba și deocamdată nu spune nimănui ce coace.

Francezii zic: noi stăm gata și ne păzim granițele. Armata noastră e atât de mare că în două-trei săptămâni putem să cutropim toată Italia de miază-noapte. Înceapă dacă au curaj!

Ministerul francez de externe a dat de curând o veste în toată Franța, să nu se turbure nime de veștile de rășboi cu Italianii, că până atunci mai va. Trupele îndreptate spre granița italiană n'au alt scop, decât să apere Franța de orice surprindere. Așadar Francezii nu se gândesc să atace. În schimb, spun foile, că Francezii prind a se împăca cu gândul unui nou rășboi.

Până prin 20 Decembrie, când scriem noi acestea șire, așa stă treaba cu burzuluiiala dintre Italiani și Francezi. Să nădăjduim însă, că Pronia cerească nu va îngădui să se ia la harță celea două viteze surori din Apus, căci un rășboi între ele ar fi nu numai o grezav de sfășietoare luptă între frați de acelaș sânge, ci și o mare primejdie pentru toată Europa!

Doamne ferește!

In China încă nu-i pace.

In China încă tot nu s'au potolit luptele între trupele cantonezilor bolșevici și între trupele naționale ale guvernului chinez. Acum mai nou se vestește, că trupele cantoneze au ocupat întreaga provincia Fukien și acum înaintează înspre inima împărăției. Dar trupele mareșalului Suan-Chuau-Fang, comandantul armatei naționale, se pregătesc să stea împotriva cu toată puterea ca armatele cantoneze să nu înainteze spre orașul Sanghai.

Se prevăd lupte grele. Armatele cantoneze sunt ajutate cu arme și muniții de către bolșevicii ruși. Cele guvernamentale sunt ajutate și ocrotite de către englezi. Când o fi primejdia de-a fi bătută armata națională atunci englezii nu vor sta cu mâinile încrucișate. Tunurile engleze își vor spune atunci cuvântul lor greu și nemilos și trupele cantoneze împreună cu bolșevicii ruși vor fugi mâncând pământul!

Colinda colacului.

Oine vine prin grădină?
Dumnezeu cu crucea 'n mână.
Da' pe cruce ce ne-aduce?
Un colac de grâu frumos
Oa și fața lui Hristos.

Când uită oamenii pe Dumnezeu?

Ci-că odată sfântul Petru ceru voie lui Dumnezeu ca să coboare pe pământ, spre a vedea ce mai fac oamenii...

Dumnezeu se învoi. Sfântul Petru veni pe pământ și când se întoarse în cer, Cel prea Sfânt îl întrebă:

— Ei, Petre, cum mai hălăduște lumea noastră? Își mai aduce aminte de mine ori ba?

— Mai că nu, Stăpâne! Raiul întreg este pe pământ! Bucatele s'au făcut cu toată îmbelșugarea și zidirea ta este veselă. Toți beau și ospătează la nunți și cumetrii, iar pe tine de mult te-au și uitat!

— Bine, Petre! Așa se întâmplă câteodată!

După un alt șir de ani, Sf. Petru ceru din nou îngăduință lui Dumnezeu ca să coboare pe pământ. Dumnezeu îl învoi, dar Sfântul se întoarse curând.

— Ce-i, Petre, de zăbovești așa de puțin? îl întrebă Atotputernicul.

— Ei, Doamne! Cum puteam să stau mai mult când toată lumea-i tristă și fără pic de voie bună? Iadul întreg e pe pământ, căci este lipsă desăvârșită, de tipă copilul în sânul maicii sale.

— Bine, Petre, da de mine își mai aduc oamenii aminte, ori ba?

— Doamne, numele tău e veșnic pe buzele lor și ochii lor sunt veșnic ridicați către tine și-ți strigă: „Doamne, dă-ne Doamne, ploaie, fie-ți milă de noi și iartă-ne greșalele noastre!”

Cântecu lui Oprea.

La temniță la Boiță
Este-mi Doamne Oprea prins,
Este Oprea ardeleanu
Și cu Stancu Bolovanu.
Iar în ușa temniții
Șede muma Opriții.
Și 'mpletește brâu șerpește
Și pe Oprea-l întărește.
Dar Oprea din grai grăia:
— Maică măiculeana mea,
Umpleți poala tot de bani
Și te du pe la fișpani;
Umpleți poala tot de zloți
Și te du la domnii toți,
Și 'ngenunche de departe
Și te roagă de aproape:
Domnilor, fișpanilor,
De-ați mai făcut vre-un bine
Faceți ș'acuma cu mine,

Slobозиți pe Opre'-afară!
Că de când l-ați incuiat
Păru tare i-o crescut,
O lature-i așternut,
Cu alta se coperea
Barba perin'o puneă!
Iar măicuța Opriții
Și-o umplut poala de bani
Și s'o dus pe la fișpani,
Și-o umplut poala de zloți
Și s'o dus la domnii toți,
Și-o 'ngenuchiă de departe
Și s'o rugat de aproape:
— Domnilor, fișpanilor,
De-ți fi mai făcut vre-un bine,
Faceți ș'acuma cu mine,
Slobозиți pe Opre'-afară,
Că de când l-ați incuiat
Părul tare i-o crescut:
O latur-i așternut,
Cu alta se coperea,
Barba perin'o puneă.
Dar domnii din grai grăia:
— Femeie, draguț femeie,
Poale lungi și ie scurtă
Și la cap nepricepută.
Dute femeie 'ndărapt
Și-i spune la Opre'-așa:
Că noi mâne'n prânzu mare
L-om scoate la 'nsurătoare,
Noi casa i-o am gătat
Nevastă i-am căpătat
Vin roșu i-am cumpărat!

A murit împăratul Japonezilor.

De o săptămână și mai bine o mare îngrijoare s'a înstăpânit asupra țării Japonezilor. Împăratul lor — Mikadoul — cum îl numesc ei, în limba lor, era bolnav de mai multă vreme. Și în vremea din urmă nu mai trăgea nădejdi de scăpare. Starea lui se înrăutățise preste măsură. Când s'au svenit în țară știrile desnădăjduite cu privire la sănătatea împăratului — se spune, că mai multe persoane au vrut să se omoare din pricina îngrijorării pentru soarta împăratului. De inimă rea și de supărare pentru boala grea a împăratului toate localurile de petreceri au fost închise. Toate bisericile sunt pline de mulțimea care se roagă pentru însănătoșirea împăratului.

Cele mai noi știri vestesc însă moartea împăratului. Intreagă Japonia e cuprinsă de mare jale și durere. Mikadoul a fost tare subit de popor și de aceea e jelit cu atâta durere.

Din țara lui Primo de Rivera.

În Spania, iar s'a descoperit firul unui complot împotriva regelui și a lui Primo de Rivera, primul ministru spaniol. Treisprezece anarhiști au fost prinși la Madrid, capitala Spaniei. Numeroși alți anarhiști au fost prinși în alte multe părți ale țării. Vor fi dați în judecata tribunalului militar. Primo de Rivera a pus mâna iar pe o ceată aleasă de răzvrățiți împotriva stăpânirii sale și le face judecata fără milă și fără cruțare.

Inmormântarea lui Pașiei.

Bătrânul om de stat al sârbilor a fost înmormântat cu mare ceremonie religioasă. Guvernul i-a făcut înmormântare națională. A fost mortul națiunii sârbești.

Ea 'ndărăpt s'o înturnat
Lui Oprea i-o cuvântat:
Opreo, Opreo, draguț Opreo,
Mâne pe la prânzu mare
Te scot domnii la 'nsurare:
Nevastă și-o căpătat
Nănășelu l-o chemat
Vin roșu și-o cumpărat!
Dar Oprea din grai grăia:
— Maică măiculeana mea,
Poale lungi și ile scurtă
Muiere nepricepută,
Da' casa mi-s furcile
Nevasta funiile
Vin roșu mi-e sângele
Nănășelu-i hoherelul
Fugi acasă maica mea
Tomna 'n capu ieslelor
Și te du la murgui breaz:
Cu trei șei mi-l înșeuază,
Cu trei frâne-l înfrânează
Și la mine mi-l îndreaptă!
Acasă ș'o alergat
Și murgul l-o înșeuat
Cu trei frâne l-o 'nfrănat
Și la Oprea l-o 'ndreptat.
Murguțul mi-o rânchezat
Ușile s'o despicat
Oprea-afară și-o scăpat
Călare s'o aruncat
Și din grai și-o cuvântat:
— Ieșiți domni de sfat afară
Să mai bat cu voi o țară!

Ceremonia religioasă a fost slujită în catedrală de Patriarhul Dimitrie, însoțit și ajutat de 6 vlădici sârbești și numeroși preoți, fiind de față Regele Alexandru, miniștrii, corpul diplomaților streini și toți deputații și senatorii Parlamentului jugoslav. Numeroși miniștrii și alți fruntași ai țării au rostit alese cuvântări, proslăvind faptele marelui bărbat politic.

După sfârșitul slujbei miniștrii au luat

coșciugul pe umerii lor, așezându-l pe un dric de tun. Regele și prințul Paul au însoțit mortul până în dreptul palatului regal. Carele au purtat 230 de cununi cu flori, iar 12 ofițeri purtau decorațiile repositului. O înmormântare cu alaiu ca în povești!

A fost o înmormântare cu adevărat măreață.

„Maiestatea Sa“ Regele Transcaucaziei.

— Sau cum lucrează șarlatanii de lumea mare. — Chelnerul care se face „rege“ și păcălește orășeni cu capu mare. —

— „Maiestatea Sa“ este ungurul Farago. —

Scriu foile franțuzești că în orașul Nizza a fost prins de curând și turnat la dubă un mare șarlatan, care se dădea că este regele Transcaucaziei și a pungășit astfel o grămadă de lume! Șarlatanul dela Nizza este o păsăruică rară și dintre cele mai vestite. El este unul dintre acei hoțomani de lumea mare, cari nu fură pe sub ascuns ca găinarii de rând, nici nu lăcomesc la câteva sute ori mii de lei, ca borfașii de pe la târguri, ci jefuesc lumea amețind-o cu vorbe frumoase și prostindu-o cu fel de fel de istețimi. Acești hoțomani se numesc *escroci* și s'au înmulțit grozav în timpurile din urmă. Ei „lucrează“ mai cu seamă prin orașele mari, unde-i lumea mai multă și mai bănoasă. Dar uneori coboară dintr'ânșii și pe la sate, păcălind grozav pe oamenii lesne crezători.

Să vedem însă cine-a fost șarlatanul prins la Nizza și ce a făcut el?

În Franța este cunoscut sub numele de *Victor La Forge* dar el nu-i francez, ci ungur și adevăratul lui nume este *Faragó Victor*. Pe vremuri era chelner într'o cafenea din Budapesta și cea dintâi mare „bravură“ a făcut-o în capitala Ungariei.

Înainte cu vre-o 15 ani primăria orașului

Budapesta capătă o înștiințare, că din strada Rottenbiller niște lucrători au cules tot pavagiul, toată poditura de piatră, și n'au mai pus alta în loc. Onorata primărie știe de acest lucru și de ce nu se îngrijește să se podească strada la loc? — zicea înștiințarea. Primăria nu știa nimic de pardoseala din strada Rottenbiller, însă pardoseala lipsea și nu putea spune nime ce s'a făcut! Sergenții de stradă luați la întrebări, au mărturisit așa:

— Noi am văzut că vin într'o zi vre-o opt lucrători și s'apucă să strice pardoseala uliții, dar am crezut că ei au fost trimiși dela primărie. Ba le-am și dat mână de ajutor, oprind trăsurile să mai treacă pe strada Rottenbiller, să poată lucra în pace!

S'au căutat lucrătorii din fundul pământului și s'au găsit.

— Cine v'a pus pe voi să scoateți pardoseala din strada Rottenbiller?

— Măria Sa domnu inginer Faragó.

— Și ce-ați făcut cu piatra?

— Am încărcat-o pe cară și am dus-o de-am vândut-o. Banii i-a luat domnu inginer, care spunea că are hârtii dela primărie...

S'a căutat după d. Faragó, Măria Sa. Și s'a aflat că el fusese chelner în cafeneaua „Emke“, dar că își luase tălpășița de vre-o săptămână, taman din ziua de când pierise și cel din urmă car de pardoseală în strada Rottenbiller...!

De-atunci de numele escrociului Faragó n'a mai auzit nime. Par'că intrase în pământ.

În anul acesta, cam pe la începutul toamnei, la cel mai elegant și mai scump hotel din Nizza s'a înfățișat într'o zi „domnu“ șef-castelan al Majestății Sale Regelui din Transcaucazia și a cuprins pe seama înălțimii Sale un etaj întreg al hotelului...!

Firește, hotelierul foarte s'a bucurat de această înaltă onoare. Iar peste o săptămână a sosit și Majestatea Sa cu Regina, cu 2 secretari și cu vre-o 4 lachei, curtea toată.

Vestea sosirii Majestății Sale regelui Transcaucaziei s'a lătit în curând în tot orașul. Toată lumea dorea să-l poată vedea, îndeosebi pe „regina“ care era o femeie foarte frumoasă. Secretarii s'au îngrijit să știe lumea, că Majestatea Sa a sosit în Franța, ca să pertracteze cu Puterile Antantei eliberarea țării sale din mâinile bolșevicilor.

Domnii cei mari din Nizza au fost foarte bucuși să primească în casele lor pe „Augustii Suverani“ ai Transcaucaziei. În schimb Majestatea Sa a început a împărți decorații și cordoane de onoare...! Ba și-a ales dintre cei mai bogați francezi din Nizza și un *ministru de finanțe*.

Noul ministru a fost foarte fericit de noua sa slujbă. Și când, într'o zi, Majestatea Sa i-a spus ministrului:

— Domnule ministru, până îmi vin banii

Dar domnii din grai grăia:
— Du-te Opreo sănătos
Că'n bună mână ne-ai fost!
Foaie verde de pe spine
Și n'am fost noi domni de tine
Opreo, să te punem bine!

Auzită dela Nicolae Prișcă Din culegerile
din Șoroștin PROF. A. LUPEANU

O scrisoare.

De mult nu ți-am scris o vorbă
Și să scrii nu-i lucru mare,
Când îți arde focu 'n sobă
Și ai ceva de gustare;

Dar' gândește cum poți serie
Și-apoi chiar' în poezie,
Când de frig tremuri ca varga.
Iar' masa-i goală... pustie...

TEODOR A. BOGDAN
învățător.

Orașe amenințate de foc în Australia.
Pădurile din Noua Galie de sud din Australia au fost cuprinse de flăcări și ard într'una. Oamenii din apropiere luptă cu desnădăjduire în contra flăcărilor. Flăcările amenință și orașele din jur. Din cauza focului au suferit foarte mult și recoaltele de grâu.

DE PRIN SATE.

De pe valea Ampoiului.

Anul sfânt și misiuni în parohia Zlatna.

Zilele de 4, 5, 6, 7 Decembrie 1926 vor rămâne neșterse în sufletul celor cari au avut fericirea să ia parte la celebrarea anului jubilar, împreună cu misiuni pentru popor, săvârșite în aceste zile, cari au fost prilej de adâncă și adevărată evlavie creștinească, în biserica gr.-cat. din parohia Zlatna.

Și fiindcă astfel de slujbe sfinte nu s'au mai văzut în aceste părți, și vestea că aceste vor fi conduse de Părintele misionar al Diecezei de Lugoj, au stârnit o mare bucurie și dor de a vedea și auzi pe acest apostol al Evangheliei Domnului Isus, care din mari depărtări a alergat la noi, ca să aducă pace în sufletele sbuciumate de viforul ispitelor, și mângăere în inimile zdrobite de tirania păcatelor.

Încă din bună vreme s'a statorit rânduiala acestor slujbe sfinte, primind și aprobarea celor mai mari.

Părintele sufletesc al Zlatnei, care face tot ce-i stă în putință pentru întărirea credinței în popor, ajutat de comitetul Reuniunii femeilor gr.-cat., a făcut o întinsă propagandă pentru buna reușită a misiunilor.

Poporul și cei știutori de carte au mai fost pregătiți și prin răspândirea gratuită a broșurilor despre anul sfânt și despre misiuni. Deși vremea a fost rea, au eșit la gară întru întimpinarea Sf. Sale Părintelui misionar, elevii dela școala primară și intelectuali din comună în frunte cu preotul, precum și membrele Reuniunii femeilor gr.-cat.

Sâmbătă d. a. s'a făcut vecernie cu predică de începere a misiunilor și anului sfânt.

Duminecă în 5 Decembrie s'a servit utrenia cu sfânta Liturghie, urmând predica despre Dumnezeu lui Isus, sprijinită pe dovezile istorice și ale prorocilor, iar după aceea s'a făcut procesiunea în jurul sf. biserici în sunetul clopotelor, zicându-se la urmă rugăciunile pentru anul jubilar. După masă s'a cântat vecernia, urmată de predică, despre iubirea și mila Domnului față de noi, încheindu-se această zi de Duminecă cu a doua procesiune pentru anul sfânt.

Luni în 6 Decembrie s'a ținut rânduiala slujbelor și a predicilor ca și Duminecă; în toate aceste zile s'au mărturisit și împărțit cu sf. taine, pe lângă copiii gr.-cat. dela școlile din Zlatna, peste 220 credincioși. Marți s'a celebrat sfânta liturghie și s'a rostit predica de încheiere a anului sfânt și a misiunilor.

La aceste sfinte slujbe de o ne mai văzută evlavie și duiosie, care a străbătut cu fiorii iubirei față de Dumnezeu și a părerii de rău pentru păcate, toate inimile ascultătorilor, au luat parte pe lângă aproape toți credincioșii din Zlatna, și mulți rom.-cat. și gr.-ort. din loc. Apoi au venit credincioși, deși era timp rău, din Feneș și Petringenii.

Multă tărie în credință și nădejde în zile mai bune, au dus dela misiuni credincioșii puțini cari au mai rămas, dar greu încercați din parohiile Cib și Poiana, ținătoare de Dieceza de Lugoj.

Avem nădejde tare că de pe urma acestor sf. misiuni, în aceste parohii va înflori iar sf. Unire. Bunul Dumnezeu să le ajute acelor credincioși mult prigoniți, pentru că țin la legea lor!

Pe lângă toate greutățile, împreunate cu astfel de ocaziuni, părintele misionar a aflat timp ca să cerceteze acasă pe bolnavi, împăr-

mei din țară, aranjază dumneata cumva, socotelile mele!

— La ordin, Maiestate!

Domnu ministru era bogat și a început să-și puie averea Sa pentru onoarea Maiestății Sale. Peste câteva săptămâni, ministrul fu chemat la „palat“ și regele îi vorbi.

— Domnule ministru! Afacerile mele cu Marile Puteri merg foarte bine. În curând mă voi putea întoarce în țara mea liberă și voi putea să-mi ocup tronul. Deci vreau să-mi pregătesc o încoronare strălucită! Vezi, te rog, și-mi comandă o coroană regală. Cea de acasă e veche și ponosită. Cea nouă aș dori să aibă pietrii scumpe din belșug. Vezi să fie ceva fain...

Foarte fericit de această însărcinare, ministrul s'a dus numai decât la un mare neguțator de scumpeturi și a comandat coroana, dându-i grijă să fie cât se poate de strălucită.

Coroana a fost gata în curând. Nu mai puțin decât 24 de pietri nestimate pusese în ea giuvaerghiul, care era mândru de lucrul său.

Ministrul a venit în curând să ducă coroana și când a auzit de preț, a rămas cam încurcat.

— Bani gata n'avem, dar o vom plăti curând, căci Maiestatea Sa e înțeles cu Antanta și își va ocupa tronul în curând. O rată dau dela mine și celelalte vor veni în curând. Fi pe pace negustorule, că-mi cunosc eu regele..!

Giuvaerghiul s'a împăcat și a dat coroana. Dar în aceeași zi, pe subț ascuns, a întrebat prin telefon la Ministerul de externe din Paris, cum stă treaba cu Maiestatea Sa Regele din Transcaucazia? Își va ocupa tronul în curând? Coroana o are.

În urma acestei întrebări, au venit dela Paris doi domni eleganți, cari s'au prezentat la hotelul din Nizza și au cerut să vorbească numai decât cu Regele Transcaucaziei.

— Acum nu se poate, domnilor, — răspunse șambelanul. — Maiestățile lor dorm!

— Fă-te la o parte, camarade, — porunciră cei doi domni și intrară cu puterea la „Maiestatea Sa“.

Regele Transcaucaziei nu durmea. Ci era chiar ocupat cu scoaterea pietrilor prețioase din coroana de regel!

— Maiestate, mâinile sus! Lasă coroana și să nu te clintești din loc, că tragem! — ziseră cei doi detectivi dela Paris, îndreptând revolverele spre fruntea falșului rege. El fu legat numai decât cu toată curtea sa și dus la Paris în lanțuri. Toată povestea cu Transcaucazia fusese minciună isteafă și acum șarlata-nul Farago Victor și-a găsit nănașii.

Cel mai nenorocit a rămas fostul ministru de finanțe, care a cheltuit cu „Maiestățile Lor“ aproape întreagă averea Sa!

Turbureala vinului. Foarte mulți se plâng, că au cumpărat vin, care se pare curat oa cristalul și ținut 2—3 zile în sticle s'a invinețit și s'a turburat. Invinesc pentru aceasta pe vierii dela cari au cumpărat vinul, spunând, că vinul este falsificat.

Invinețirea și turbureala vinului este pricinuită nu din cauza falsificării, ci de o mică vietate, ce trăiește pe pielea bobului de strugure și se înfațșează în formă de mușgai albișcios. Cu deosebire sunt atacate de aceasta vietate vinurile mai slabe.

Când se bagă de seamă, că vinul e atacat de aceasta boală, e bine să se pună în el *acid tartric*, cam 150—200 grame la 100 decalitri. Dacă turbureala ține și mai departe e bine să se pună *bisulfid de potasiu*, cam 300—350 grame la 100 decalitri de vin. În urma acestei lucrări vinul trebuie să se limpezească.

tășindu-i cu sf. taine, ceea ce a făcut o adâncă impresie în locuitorii comunei.

S'au văzut credincioși apropiindu-se de sfintele taine, cu lumina aprinsă în mână și cu sufletul dornic de pâinea cerească, de care nu s'au împărțit de zeci de ani! Acestea sunt roadele misiunilor, cari numai aceia le știu prețui, cari au avut fericirea a le vedea și asculta.

Celor cari au luat parte la misiuni li-s'au împărțit icoane sfinte; poporului apoi broșuri potrivite, iar cărturarilor cărți acomodate lor, toate acestea gratuit, în preț de peste 1000 lei. Se cade deci să mulțumim Prea Ven. Ordinariat și Reuniunii de misiuni dela Lugoj, pentru că ne-a prilejuit aceste zile mărețe, iar părintelui misionar să-i dorim încă multe roade și bucurii sufletești ca și acestea.

Unul din cei de față.

Din Toplița română

Învățătorii dela școala primară din comuna noastră, având în frunte pe harnicul director d. T. Sigarteu, fac o frumoasă apostolie prin comunele din jur, ținând prelegeri de învățătură pentru popor. În această muncă înălțătoare îi ajută, cu multă tragere de inimă, toți învățătorii cercului cultural al 12-lea.

În 12 Decembrie cercul învățătoresc din ținutul nostru și-a ținut prelegerile în Toplița, fiind ascultat de popor cu mult drag mai cu seamă *Părintele Moloz* din Râpa de sus, care a vorbit despre „Puterea sfintei Cruci“. A fost o frumoasă sărbătoare nu numai pentru săteni, ci și pentru învățători, cărora li-s'a mulțumit călduros pentru frumoasa apostolie ce-o săvârșesc în mijlocul poporului prin prelegerile ce țin.

În aceeași zi de Duminecă ținutul nostru a fost înduioșat de înmormântarea bătrânului preot *Ioan Teslovanu* din Bihor, pe care, după o îndelungată viață de trudă și de cinste, Dumnezeu l-a chemat la sine. În mormântarea i-a fost foarte frumoasă. Au slujit 6 preoți. La căpătâiul răposatului jelea fostul ministru dl Octavian C. Tăslăuanu, care plângea pe părintele său. Foarte mult popor, din comună și din jur, a dat cinstea din urmă, moșneagului care a încărunțit în slujbă dreaptă și curată.

Mare bucurie au poporenii români uniți din Toplița, că bunul și milostivul Dumnezeu le-a ajutat să-și vadă isprăvită noua biserică, zidită de curând, care este cea mai frumoasă podoabă și cea mai aleasă mândrie a văilor noastre! Clădită în stil românesc pe o culme de deal, biserica românească unită din Toplița este cu adevărat ca o cetate tină, strălucitoare și nebiruită!

Și pe cât de frumoasă este pe dinafară, tot atât de strălucită e și pe dinlăuntru. Ea a fost zugrăvită de curând de pictorul italian *Zeiler* (azi român) dela Blaj, căruia i-s'a dus vestea în tot Ardealul de minunat ce zugrăvește. În Sărbătorile Crăciunului creștinii uniți din Toplița vor avea mângăerea să asculte sfintele slujbe în noul Sion, pe care cu atâta trudă și dragoste l-au ridicat. Sunt vrednici cu adevărat de această mângăere, dimpreună cu harnicul preot care-i păstorește și povățuiește.

Corespondent.

Și-a pus soția zălog. Un negru din India a luat împrumut dela un alt indian suma de 500 lire sterline, și și-a dat în zălog soția. Când și-a plătit datoria, el și-a cerut soția, dar cămătarul n'a voit să i-o mai dea. Din aceasta s'a născut un mare proces Judecătoria l-au judecat pe soțul datorăș la 6 luni închisoare, fiindcă și-a pus zălog soția.

Martirii credinței..!

— Cum se răspândește credința creștinească între sălbateci. — Povestire duioasă despre cei 22 tineri mucenici din Uganda, cari au fost arși de vii pentru Hristos. — Unul care a fost mântuit și a putut să vadă cu ochii biruința creștinismului și preamărirea Negrilor martiri. —

Nu e vorba aici de vre-un mare politician al lumii, nici nu e vorba de vre-un mare învâțat, ori de vre-un mare general, ci, precum arată chipul de mai la vale e vorba de un negru din Africa de mijloc, de pe lângă lacurile Nianza și Tanganika, din țara unde lei, tigrii, ipopotamii și leoparzii se plimbă în dragă voe prin pădurile de banani, de palmieri, de trestii și de ierburi uriașe. E vorba de un creștin credincios din continentul negru, de un om care în tinerețe împreună cu alți tovarăși era să fie ars de viu pentru credință, dar care a fost liberat pentru tinerețele sale, și care și azi plânge și suspină că n'a avut fericirea să fie și el mucenic al sfintei și singurei adevărate credințe a lui Hristos, împreună cu tovarășii lui preamăriți și ridicați la cinstea altarelor.

Doi Negrii din Africa în biserica Sfântului Petru din Roma.

În luna lui Mai 1920 în biserica Sf. Petru din Roma era mare sărbătoare, căci se declarau „fericiți“ adevărat beatificați 22 de tineri negri din Uganda (Africa de mijloc) dintre cari cel mai bătrân abia atinsese vârsta de 25 de ani. Aceștia, unii au fost chinuiți cu fel de fel de chinuri, iar alții au fost arși de vii. Singura lor vină fusese că erau reștini catolici, precum vom arăta mai la vale.

Printre zecile de mii de oameni cari luau parte la aceeași serbare măreață a bisericii lui Hristos, se puteau vedea doi negri cu buzele groase, cu nasul turtit, capul ascuțit și ochii vioi, ascunși sub frunțile negre și încrețite de arșița soarelui dogoritor al Africeii; dar cari după îmbrăcămintea și podoabele ce purtau pe piept, se putea vedea că în țara lor nu sunt oameni de rând. Și într'adevăr aceștia erau *Iosif Nsiringisiru* guvernatorul unei provincii din Uganda (Africa de mijloc) și *Dionisie Kamiuka* subguvernatorul aceleiași provincii, eroul povestirii noastre. Veniseră ca să ia și ei parte la sărbătoarea ce se făcea în Roma, capitala creștinătății, în onoarea compatrioților lor, morți mucenici ai credinței creștinești, acum patruzeci de ani.

Cine e Dionisie Kamiuka, unul dintre Negri?

Până pe la anul 1878 lumina evangheliei nu străbătuse prin arzătoarele ținuturi ale Africeii de mijloc. În acest an Sf. Părinte Papa dela Roma însărcină societatea de călugări numită a „*părinților albi*“, ca acești călugări îmbrăcați în haine albe, de unde-și au și numele, să propovăduiască evanghelia lui Hristos și în țara Negrilor.

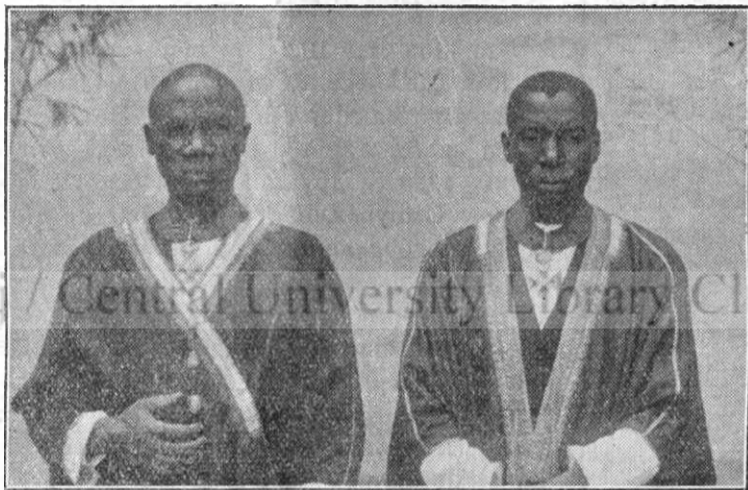
La 1879 cei dintâi trimiși sau *misionari* ajunseră în țara numită Uganda, unde regele Mtesa îi primi cu bucurie, dându-le voe să predice cuvântul adevărului în țara lui. Misionarii abia începând a se obișnui cu limba poporului negru, se văzură încunjuțați de mulțime de oameni cari doreau să se facă creștini și să slujească lui Isus Hristos celui răstignit pentru mântuirea lumii.

Musulmanii, adevărat credincioșii lui Mohamed din aceea țară, văzând cum poporul ascultă de cu drag învățăturile creștinești și temându-se ca nu cumva și dintre ai lor să treacă la cre-

știnism, începură a-i toca regelui la ureche verzi și uscate, înduplecându-l să scoată pe *părinții albi* din țară și astfel la 1882 *părinții călugări*: părăsiră Uganda, unde religia creștină fu oprită cu totul.

După doi ani, urmașul regelui Mtesa, care era tinărul rege Muanga chemă din nou pe călugări în țară. Aceștia venind începură a predica evanghelia lui Hristos cu și mai multa ardoare, iar lumea alerga la ei cu duimul, cerând să fie botezată.

Între cei ce se botezau erau mai mulți nobili adevărați oameni din jurul regelui, între cari și mulți paji dela curte. Acești paji erau copii de bogăți și de oameni cu vază în țară, cari creșteau la curtea regelui ca să se deprindă cu armele și cu lumea până când vor fi mari, ca apoi să ocupe ei cele mai înalte slujbe din țară. Între acești paji era și *Dionisie Kamiuka*, al cărui chip îl dăm aci.

Dionisie Kamiuka este cel din dreapta, iar cel din stânga e *Iosif Nsiringisiru*.

Comandantul sau căpitanul pagilor era Luanga, un tinăr de vre-o 23 de ani, care după ce a fost învățat catehismul și religia catolică patru ani de zile, în noaptea de 15—16 Nov. 1885 fu botezat, primind numele de Carol. Cu el împreună se botezară o mulțime de paji între cari și *Kamiuka* al nostru care primi numele de *Dionisie*, și care atunci era cam de vre-o 10—11 ani.

Legea blândului Nasarianean prinde rădăcini tot mai adânci între Negrii Ugandei.

Musulmanii arabi din jurul regelui iar începură a pârî pe călugări și pe creștini, iar regele încântat și descântat de ei, dar mai cu seamă de primul ministru care era un om foarte stricat și nu putea să vadă pe *Carol Luanga*, care învățase catehismul și pe însuși fiul primului ministru, pe *copilașul* abia de 12 ani numit *Kizito* — hotărî să oprească religia creștină în Uganda. Era târziu însă, căci creștinismul se răspândise până și în colibeie cele mai sărăcăcioase. Negrii creștini învățau noaptea pe cei păgâni catehismul și legea lui Hristos, și tot noaptea botezau pe cei ce doreau să se spele în apele mântuirii.

Regele porni goana împotriva creștinilor, pe călugării albi îi scoase din țară, dar de-acum creștinismul se lățea și fără de ei. Porunci deci la sfatul katikirului sau al primului ministru, ca toți aceia cari se roagă Dumnezeului creștinilor să fie omorâți.

Cei dintâi mucenici schingiuiți și uciși pentru Hristos.

Primul ministru și cu oamenii lui începură deci a căuta mai întâi pe la curtea regelui, și pe cari îi bănuiau că ar fi creștini, îi chema la el și îi întreba scurt:

— Tu ești creștin? Tu te rogi Dumnezeului creștinilor?

Dacă întrebatul răspundea: — Da, — porunca să fie chinuit în modul cel mai îngrozitor, îl scotea în grădina unde era o mlaștină, îi tăia azi o mână, mâne un picior, poimâne cealaltă mână, și așa rând pe rând îl ciopârțea de mâni, de picioare și îi scotea ochii, lăsându-l să se chinuiască, ciungărit în aceea mlaștină murdară, zile de-arândul. Chinuitul răbda în tăcere; doar privind spre cerul senin și arzător, mai suspina zicând: Doamne Isuse, primește-mă în lăcașurile tale!

Și așa muriră pentru credință mulțime de creștini negri. Căpitanul *Carol Luanga* și cu tovarășii săi încă nu scăpară, dar pentru ei se pregătea o moarte mai cumplită. Ei erau hotărâți să fie arși de vii în ziua de 3 Iunie 1886. Primul ministru aranjă pe această zi o sărbătoare la care să s'adune multă lume să vadă cum știe el să-și răzbune pe *creștinii neascultători* și mai cu seamă pe *Carol Luanga*, care avuse îndrăzneala să învețe catehismul și să boteze chiar și pe fiul său, pe *copilașul Kizito*.

Să fie arși de vii! — hotărî căldul Mukajango...

În ziua de 3 Iunie, în care zi în acel an cădea tocmai sărbătoarea Înălțării Domnului, tinărul căpitan *Carol Luanga* și cu 15 tovarășii ai săi, toți paji dela curtea regelui și *copilași* tinerei, fură scoși din temnița în care zăcuseră mai multe zile și unde în noaptea trecută călugărul

alb pâr. *Lourdell* venise pe sub ascuns ca să întărească pe ostașii lui Hristos, spovedindu-i și cuminecându-i. O ceată de călăi în fruntea cărora era cel mai de frunte om al regelui, bogătanul *Mukajango*, luară pe tinerii osândiți și-i legară cot la cot câte doi, ca să-i ducă în satul *Namugongo* care era moșia lui *Mukajango*, unde era să aibă loc grozava priveriște.

Între, osândiți erau și fragedul *copilaș* *Mbaga* fiul lui *Mukajango* și *Kizito* fiul primului ministru. Înainte de plecare unul dintre călăi luă pe *Mbaga* și-l duse înaintea tatălui său, care-i zise:

— Iată toți creștinii sunt osândiți la moarte, vino cu mine și zi către regele că tu nu ești creștin și vei fi scapat.

— Eu sunt creștin tată și nu vreau să mint.

— Dar să scapi de moarte, nebunule!

— Pentru adevărații creștini moartea nu e o spaimă ci o bucurie — răspunse copilul. — Eu vreau să mor creștin.

Tatăl mai încerca să-l abată dela credință, cât cu amenințări, cât cu făgăduințe, dar *copilașul* rămase statornic ca o stâncă. — Mai bine vreau să mor decât se mă lapăd de Domnul meu Isus.

Văzând *Mukajango* că n'are ce face, se mânie și trimise pe copil să fie și el legat cu ceialalți și trimis la moarte. Osândiții când îl văzură, îi strigară: bravo *Mbaga*, tu ai învins pe diavolul, Domnul Isus e mulțumit cu tine!

— la vedeți pe acești smintiți, — zise unul dintre călăi, — merg la moarte ca și cum ar merge la nuntă.

— Voi nu știți ce este credința în Hristos, — răspunde Carol Luanga. — Dacă ați ști, și voi ați voi să muriți pentru ea.

Înainte de plecare unul dintre miniștri mai întrebă odată pe osândiți, zicându-le:

— Iată pornim spre locul unde voi veți fi arși de vii. Vă mai întreb odată în numele regelui: nu vă lăpădați voi de legea creștină, și să trăiți mai departe cu cinste?

— Nu ne lăpădam niciodată, strigară toți osândiții într'un glas.

— Gândiți-vă bine, — urmă ministrul, — sunteți tineri. Pentru ce nu primiți mila regelui?

— Noi mergem la Regele regilor, la Isus, noi vrem să murim mai bine decât să ne lăpădam de El.

Atunci ministrul, scoțind din gură niște blesteme, porunci plecarea spre locul de osândă.

Tinerii mucenici se încurajau unul pe altul.

— Încă puține ore Dionisie, și noi vom fi cu Isus în cer, — zicea mititelul Kizito lui Dionisie Kamyuka. — Cum ne vom bucura când vom vedea pe Preasfânta Fecioară, Mama Domnului. Cât trebuie să fie de frumoasă și de preamărită, — zicea altul.

— Copii, să ne arătăm vrednici de numele de creștini, — zicea căpitanul Carol Luanga.

În sfârșit ajunseră la locul osândei. Pe o luncă întinsă, grămezi mari de trestie uscată și de lemne așteptau să primească între ele trupurile fragede ale vitejilor ostași ai lui Hristos, ca împreună să se mistuiască în flăcările nemilostive. Carol Luanga fu luat din mijlocul celorlalți. Pentru el era pregătită o moarte cu chinuri mai îndelungate. El avea să fie ars nu dintr'o dată, ci încetul pe încetul, începând dela picioare, așa încât chinurile lui aveau să dureze mai multe ore.

Pe o grămadă de trestie uscată călăii puseră lemne uscate iar pe osândiți îi legară cu mâinile la spate și apoi îi înveliră în snopi mari de trestie uscată și-i aruncară grămadă deasupra lemnului.

Înainte de-a aprinde focul, primul ministru luă pe fiul său, pe copilășul Kizito de-o parte și-i zise: — Vezi că nu mai este vreme de pierdut. Lăpădă-te de prostia aceea pe care tu o numești credință.

— Tată, nu grăi osândă, — răspunse copilul. — Dacă ai ști dumniata, cât e de dulce a muri pentru Hristos, și dumniata te-ai face creștin. — Atunci primul ministru mănindu-se, îl lovi cu un par în ceafă. Copilul căzu grămadă, iar slujitorii diavolului îl aruncară peste ceialalți.

Oamenii regelui și toți călăii începură să joace și se sară în jurul grămezii de trestie, lemne și trupuri tinere, și să cânte un cântec în care mereu se repetau aceste cuvinte:

Femeile cari v'au născut

Vor plânge azi, vor plânge mult...

În câteși patru părți ale grămezii steteau călăii cu făclii de rășină aprinsă și așteptau semnul lui Mukajanga și sunetul trompetelor și al dobelor ca se pună focul și să înceapă sălbatica sărbătoare; când iată un slujbaș de al regelui vine cu o poruncă și anume că Dionisie Kamyuka, Simion Sabuta și Carol Verabe să fie lăsați liberi. Regina văzuse convoiul osândiților și-i fu milă de acești copii cari toți erau sub 12 ani. Aceștia fură scoși din trestie și lăsați liberi, dar ei în loc să se bucure începură a plânge zicând scumpilor lor tovarăși:

— Când veți ajunge la Isus și la Maria, rugați-vă pentru noi, casă nu ne pierdem cre-

dința. — Noi nu suntem de vină, — am voi să murim cu voi.

La un semn dat de Mukajanga grămada fu aprinsă din patru părți.

Fumul alb se înalță spre ceruri.

Iar flăcările ca niște șerpi uriași se încolăceau în jurul grămezii de 12 trupuri tinere. Jocurile sălbatice și sgomotul muzicilor amuțiră de-odată, căci din mijlocul flăcărilor se înalță spre ceruri un cântec de biruință, un cântec sfânt și dulce:

— Mărește sufletul meu pe Domnul

Și s'a bucurat spiritul meu

De Dumnezeu Mântuitorul meu..!

Fumul din ce în ce mai gros și mai negru, tot mai sus se înalță spre ceruri, ca al unei jertfe bine primite, jăratecul începu să sfârșe și un miros de carne friptă umplu aerul. Cântecul amestecat cu oftări și cu suspine în-năbușite se stângea încetul pe încetul, până când amuți de tot. Din cele 12 trupuri tinere nu rămaseră decât bucăți de oase arse, amestecate cu tăciunii lemnului, iar cele 12 suflete de viteji mucenici sburară triumfătoare spre ceruri.

*Dionisie Kamyuka
privea plângând*

cum se mistuesc în flăcări scumpii lui tovarăși, și se umilea în sufletul său, că el n'a avut fericirea să fie mucenic alui Hristos.

* * *

În luna Mai 1920, în biserica sf. Petru din Roma, cântece de preamărire răsunau în onoarea mucenicilor din Uganda. Deasupra altarului mare, atârna o icoană uriașă care închipuia arderea tovarășilor lui Carol Luanga. Dionisie Kamyuka, bărbat în vârstă de 51—52 de ani și subgubernator al Ugandei, care azi e aproape întreagă creștină, e de față la pioasa sărbătoare și se uită la icoană și lacrimile îi curg șiroaie din ochi. Pieptul lui se umflă de oftări, buzele-i tremură, iar inima lui înalță spre ceruri o rugăciune ferbinte: — Doamne Isuse, Hristoase, fiul lui Dumnezeu celui viu, judecătorul viilor și al morților, nu m'ai învrednicit să mor pentru Tine; Te rog dară se mă învrednicești ca toate zilele vieții mele să le trăesc numai pentru Tine, ca să ajung să-mi revăd pe scumpii mei tovarăși, acolo sus în ceruri, la picioarele Tale, bucurându-ne împreună de vederea feței Tale pentru toată vecinicia. Amin!

Păr. Dr. Nicolae Lupu.

Omorît de trăznet în luna Decembrie.

Anul 1926 a fost într'adevăr un an ciudat. De pildă, cine poate spune că a mai văzut vreodată prune verzi în luna lui Noemvrie, cum s'au putut vedea în anul acesta? Sau cine a mai văzut, ca prin părțile noastre să fi murit oameni de trăznet în luna lui Decem., ca vara? Și, iată, s'a întâmplat și această minune: prin 10—12 Decembrie peste județul Tulcea din Dobrogea s'a deslănțuit o furtună cumplită, cu fulgere și cu tunete ca în luna lui cuptor!

În comuna numită Regina Maria, tunetul s'a descărcat în casa țaranului Teodor Carпов și l-a ucis pe nepusă masă. Tot așa s'a descărcat un trăznet în orașelul Vâlcov, lovind o casă în care a rănit greu trei copilăși, și umplând de groază pe părinți și pe vecini.

Oamenii din tot ținutul văzând fulgerele și auzind tunetele, stăteau uluiți și nu știau ce se creadă? Călindarul spunea că e sorocul lunii Decembrie, iar văzduhul glăsuia a luna lui Cup-tor..! Într'adevăr ciudate timpuri.

Știrile Săptămânii.

Sărbătorii fericite dorim tuturor cetitorilor și binevoitorilor gazetei noastre!

O pioasă serbare la Cluj. În amintirea unui școlar martir. Studenții dela Cluj au sărbătorit cu o pioasă pomenire amintirea colegului lor *Octavian Petrovici*, ucis mișelește acum 8 ani, de către ungurii din Cluj. Martirul a căzut sub loviturile păgânești ale derbedeilor infurțiați și comandați de către fiorosul căpitan săcui Verböczy. Acesta a făcut și nelegiuitul și fiorosul măcel dela Beleş, unde în anul 1918 patruzeci și șase de români au fost arși de vii pe rug.

Pioasa serbătoare dela Cluj a mișcat adânc lumea românească din Cluj. Fapta vrednică de toată lauda a studenților români va fi încrestată cu litere neșterse în Cartea de aur a neamului. Faptele mari trebuie întotdeauna să servească de pildă pentru toți cei cu dragoste adevărată față de țară și neam! Iar vrednicia studentului martir *Octavian Petrovici* și pomenirea pioasă a amintirii lui sunt fapte cari rămân neșterse în amintirea noastră a tuturor.

Gândurile noastre se îndreaptă spre Ceruri rugând pe bunul Dumnezeu să facă parte cu dreptii Săi, celor cari și-au jertfit viața pe altarul de jertfe al neamului. Între acești aleși se găsește și studentul *Octavian Petrovici*.

Marele foc dela poșta din Iași. În ziua de 11 Decembrie a izbucnit un mare foc la poșta centrală din Iași. Spre noroc toți funcționarii poștei au sărit într'ajutor și astfel au putut mântui mașinile telegrafice și telefonice, precum și arhiva. Cu toate acestea focul a făcut pagube groaznice.

În cinstea luptătorilor naționali. Duminică, în 19 Decembrie a. c. a vorbit la Cluj dl. *Dr. Alexandru Vaida-Voevod*, fost prim-ministru, despre procesul cel vestit numit al „Memorandului”. Este pentru întâiași dată, că se vorbește în Clujul românesc despre procesul cel mare judecat acum 30 de ani în Clujul ungarilor. În acest proces s'au judecat și osândit la închisoare grea fruntașii luptători naționali de pe vremuri, în frunte cu *Dr. Ioan Rațiu*, *Dr. Iuliu Coroianu*, *Vasile Lucaciu*, *Coriolan Brediceanu*, *Dumitru Comșa* și mulți alții, cari mai trăiesc și azi în mijlocul nostru.

La această conferință de proslăvire a vremurilor grele pentru neamul nostru din Ardeal — au luat parte toți românii din Cluj, dornici să sărbătorească împreună cu tinerii amintirea luptătorilor noștri naționali din acele vremuri.

Dintre fruntașii apărători ai memorandului cari mai trăiesc și azi, au fost de față *Dr. Iuliu Coroianu*, *Dumitru Comșa* și *Dr. Teodor Mihali* cari au fost călduros sărbătoriți de întreaga lume românească. Au fost de față și preoții bătrâni și țărani din jurul Clujului cari au venit în 1894 cu miile la Cluj ca să apere viața fruntașilor acuzați de unguri. Ei au dovedit cu ființa lor în Clujul grofilor maghiari, că sunt și vreau să rămână români, gata să-și apere chiar și cu viața naționalitatea lor.

Cuvântarea măiastră a dlui *Vaida Voevod* a reînviat în icoane vii luptele și străduințele memorandiștilor. Întreagă adunarea a fost stăpânită de o caldă însuflețire față de marii noștri luptători de pe vremea Memorandului.

„Asociațiunea” în Târnava-Mică. Noile statute ale Asociațiunii pentru cultura și literatura poporului român, au stabilit, ca de aici înainte Despărțămintele ei să se întocmească pe

judete, in frunte cu un comitet central judeţan, şi că fiecare plasă să formeze câte un despărţământ, în frunte cu un comitet de 15 membri. Preşedintele Comitetelor de plasă, fac parte de drept şi din comitetul central din capitala judeţului.

Comitetul central judeţan din Blaj a început întocmirea despărţământelor după plase.

Joi, în 16 Decembrie a avut loc organizarea plasei *Iernut*. — La această dată s'au întrunit în Iernut, nu numai preoşimea din plasă, care în aceeaşi zi se întrunise şi pentru sinod, ci şi oamenii de carte din loc şi sătenii fruntaşi, veniţi de prin comunele vecine.

Dela Blaj a fost trimis ca delegat pentru organizarea comitetului acestei plase, dl profesor Dr. Coriolan Suci. Dsa sosind la data fixată a dat toate lămuririle de lipsă şi apoi s'a făcut alegerea comitetului de 15 membri.

Comitetul, care are de preşedinte pe M. On. protopop Papiu, iar de secretar pe On. L. Nicoară, preot, cât ce îi va sosi întărirea dela Sibiu, începe să întocmească comitete pe sate, să înfiinţeze biblioteci şi să ţină prelegeri populare prin toate comunele din plasa Iernut. — Cei cari au luat parte la adunerea dela Iernut, au fost pătrunşi de multă însufleţire pentru scopurile Asociaţiunii noastre. Cu acest prilej s'au înscris peste patruzeci de inşi de membri pe viaţă ai ei.

Dorim noului comitet muncă rodnică întru luminarea satelor.

Tara neînsuraşilor. Cam astfel ar trebui să numim Italia, pentru că în această ţară sunt nu mai puţin de 3 milioane de bărbaţi neînsuraşi. Chiar de aceea guvernul italian a hotărât să pună dare pe capul celor neînsuraşi. Şi anume să plătească fiecare câte 20—50 lire la an, care după cum îi este averea.

Cam schimbă Turcii numirea Constantinopolului. Aşa de mult îl iubesc Turcii pe Kemal Paşa, celce a introdus noile legi în Turcia, încât au hotărât să dea numele vechiului oraş Constantinopol, nu Sтамbul, cum îi ziceau ei pe turceşte, ci Kemal Paşa. Aceasta pentru că să-şi arete recunoştinţa faţă de al doilea întemeietor al Turciei şi cel dintâi preşedinte al republicii turceşti.

Două evreice trec la creştinism. Ruhla Grünberg şi Ghizela Iovacshereg, amândouă doamne cunoscute din Iaşi, de religia iudevească, au cerut voie dela mitropolia din Iaşi, să treacă la creştinism. Mitropolia le-a împlinit cererile. Pe ziua de Crăciun ele vor primi botezul.

O lupoaică hrăneşte doi copii. Povestea despre întemeietorii cetăţii Roma: Romulus şi Remus, poate că o cunosc şi cetitorii noştri. Despre aceşti viteji e vorba adică cumcă i-ar fi hrănit o lupoaică. Se părea că aceasta este numai o poveste. Iată însă că un misionar creştin ne povesteşte o întâmplare asemenea, care ar adevări întâmplarea lui Romulus şi Remus.

Nişte locuitori din Midnapur au văzut, spune misionarul, două figuri omeneşti care se arătară o clipă la deschizătura unei vizuini, şi apoi fugiră cât putură. Locuitorii, voind să descopere, cine şi ce sunt aceşti oameni, au început să sape pământul, dar îndată ce scoaseră câteva lopeţi de pământ apărură o păreche de lupi.

Lupul fugi numai decât, lupoaica a rămas pe loc şi a început să apere cu toată puterea intrarea vizuinei.

Locuitorii o uciseră în sfârşit şi apoi au săpat mai departe. Când colo spre marea lor uimire observară, că în fundul vizuinei se află doi lupi şi două copile, una de vreo opt ani, iar cealaltă ca de doi ani, cari îndată ce se

văzură în faţa oamenilor, încercară să fugă în patru labe, întocmai ca animalele.

Cei doi locuitori prinseră fetiţele, le duseră la misionarii din aceea parte şi le dederă în seamă. Bietele copile urlau ca lupii, şi numai foarte cu greu s'au obişnuit să mănânce mâncări calde şi omeneşti, pentru că la început numai carne crudă voiau să mănânce. Rând pe rând misionarii au început să le înveţe a vorbi.

Cine vrea să abă gazeta noastră cu 160 lei în anul 1927, să ne trimită această sumă cu mandat postal îndată după primirea acestui număr, însă nu mai târziu decât în Ianuar şi Februar. Pentru alţii foaia costă 180 lei pe an, pe o jumătate 90 lei, pe trei luni 45 lei.

Şeşe cutremure dup'olaltă! În oraşul Calizico din California (America) au fost şeşe cutremure dup'olaltă. Cutremurele au nimicit sute de case, dar spre fericire n'au omorât nici un om.

Dela „Asociaţiune“. Comitetul central al „Astreii“ Sibiu mai având de distribuit gratuit un număr oarecare de abecedare pentru analfabeţii adulţi, săraci, domni învăţători şi preoţi, cari s'au hotărât să ţină cursuri pe seama acestora, să se adreseze Asociaţiei „Astra“, Sibiu, str. Şaguna Nr. 6, pentru că să fie împărtaşii după posibilitate cu abecedarele trebuincioase.

Moartea unui beţiv. La spitalul iudevesc din Oradia a murit calfa de cismar Kovács Lajos, care a fost găsit împuşcat în şanţul şoselei lângă comuna Seleuş. Nefericitul era beat tun, şi nu s'a trezit decât înainte de a muri cu câteva ore. Se vede că mai întâi s'a îmbetat şi apoi s'a puşcat.

Două fete basarabene fug în Bolşevicia. Ana Hermeline şi Nadejda Sucoşchi din Soroca au căzut la examenul de învăţătoare. S'au hotărât deci să fugă în Bolşevicia. Dar poliţia bolşevică nu le-a lăsat să treacă Nistrul, le-a arestat şi le-a înapoiat în România. Poliţia noastră le-a dat pe mâna judecătorei care le-a judecat la câte 500 lei pedeapsă în bani.

Cât bem la an. Dl. Dr. Gerota a scos o carte cu numele: Alcoolismul, în care arată, că la noi în ţară se vine pe fiecare cap de om la an câte 28 litri şi 2 deciltri de alcool, pe când carne nu se mănâncă numai 12 kgrame şi 47 grame de persoană.

În anul 1924 s'a beut cu totul alcool în preţ de 11 miliarde şi 627 milioane lei. Pentru carne nu s'au cheltuit în acelaş an numai 6 miliarde 470 milioane 852 mii 775 lei.

De aici urmează, că poporul românesc bea de două ori mai mult decât mănâncă.

Dintr'o altă carte a dlui Th. Ionescu se vede, că în Vechiul Regat se mănâncă cu mult mai puţină carne decât în Ardeal şi Bucovina.

Dacă luăm la suflet aceste lucruri, trebuie să mărturisim, că poporul nostru, dacă nu-şi schimbă acest nărav rău, va trebui să se nimească.

† **Susana Stanciu n. Limbean**, văduvă de preot gr.-cat., după scurte suferinţe, împărtaşită fiind cu sf. Taine, a înţetat din viaţă Marti, în 7 Decembrie 1927, în al 80-lea an al vieţii sale. *Fie-i ţărâna uşoară!*

Pământurile Statului. Ministerul de agricultură a cerut consilierilor agricoli din judeţele de graniţă din Ardeal, Bucovina şi Basarabia să trimită în timpul cel mai scurt toate datele privitoare la pământurile, pe cari Statul le are în acestea judeţe.

Între pământurile Statului se socotesc toate acelea cari sunt la îndemâna Casei Centrale, improprietarilor, precum şi acele cari

sunt menite pentru colonişti şi până acum încă n'au fost colonizate.

Întrebare ciudată. Duminică după-amiază, la poveşti în vatra satului, întreabă unul:

— Ia să-mi spunei, măi fărtaşilor: cine e mai îndestulit, celce are bani mulţi, ori celce are fete multe?

— Celce are bani mulţi, fireşte! — răspunseră ascultătorii.

— N'aş crede. Celce are bani mulţi doreşte să aibă, însă celce are fete multe nu doreşte să aibă mai multe. E îndestulit peste cap cu câte are!

CUNOŞTINŢE FOLOSITOARE

De ce lapadă animalele.

Adeseori se întâmplă, că vacile, oile, scroafele sau ielele lapadă, înainte de ce le-a sosit vremea să fete.

Cauzele cari pricinuesc lăpădarea, pot să fie mai multe:

1. **Răceala.** Dacă animalul care se gată să fete a stat mai multă vreme în frig, sau l-a apucat o ploaie rece sau o zăpadă şi n'a avut unde să se adăpostească, foarte uşor se poate răci. Din cauza răcirii, animalul începe să tremure, să slăbească şi răcirea o simţeste şi viţelul, purcelul sau mielul din pânţelele mamei. Acesta începe să se sbată şi desprinde învălitoarea în care stă. Pe urmă moare şi împreună cu învălitoarea e asvârlit afară.

Animalul mai poate să răcească şi să lapede şi dacă bea apă de pe gheaţă, sau mănâncă iarbă brumată ori napi îngheţaţi.

Dacă vacile sau ielele au sosit oboşite dintr'un drum lung şi le băgăm într'un grajd rece, lăsându-le neacoperite cu vre-un ţol, încă pot să răcească.

2. **Hrana rea, stricată şi mucegăită.** Dacă animalele mănâncă hrană rea şi stricată sau mucegăită, de pildă fân muced, porumb sau ovăs stricat, încă pot să lapede. Hrana stricată şi mucegăită cuprinde multe otrăvuri, cari trec în sângele animalelor şi ajung şi la viţei, mânzii, şi purceii din pânţelele mamei. Aceştia se otrăvesc, mor şi sunt aruncaţi afară înainte de vreme.

3. **Umflarea.** Când vacile din cauza că au mâncat nutreţ verde şi foarte zămos, s'au umflat, foalele mărindu-se, apasă asupra viţelului. Acesta se frământă, se sbate aşa, că desprinde învăliful în care stă şi e aruncat afară mort.

4. **Încuierea.** Mai ales ielele pătinesc de încuiere. Încuierea vatamă şi organele lăuntrice ale animalului şi mânzul e aruncat afară înainte de vreme.

5. **Lovirile.** Animalele pot să fie lovite ori cu copita, ori cu coarnele de alte animale. Pot să fie însă bătute şi de servitori sau îngrijitori, şi din pricina aceasta lapadă.

Dacă aleargă prea mult, trag greu-tăţi prea mari, sau cad ori se strămtoresc în vre-un colţ de grajd sau ocol, încă pot să lapede.

Când un animal trebuie să lăpede din vre-o pricină oarecare, arată suferință mare, mai ales dacă sarcina e înaintată. Vita se culcă, se scoală, se trânteste, se uită la deșert, își încordează pânțele și pe fătătoare iasă niște scursori.

La orice lăpădare vom grijii, ca grajdul să fie curat, fătătoarea se va spăla cu apă în care am pus acid fenic, 1 lingură într'un litru de apă, iar pe gură îi vom turna ceai de romoniță sau de ismă.

Animalele cari se gată de făt, trebuie grijite bine și ferite de gazuzele cari pot să le pricinuiască lăpădarea. Să nu-și închipue nime, că animalele au fost vrăjite, ori că grajdurile au fost vizitate de duhuri necurate și de aceea au lăpădat. Acestea sunt credințe băbești, după cari gospodarul cuminte nu trebuie să se iee niciodată. Mai bine e să-și apere vitele de loviri și de răceli, și să nu le hrănească cu mâncări stricate, căci poate avea pagube însemnate.

Poșta gazetei.

Mai multora. La poșta gazetei noi nu mai acelora le trimitem răspuns și chitanță despre bani, cari au ceva încurcătură și trebuie s'o descurcăm, ori acelora cari n'au trimis suma deplină și mai au ceva restanță de plătit.

Cetitorilor cari sunt în rând cu plata și au trimis bani câți trebuie, nu le mai răspundem, ci numai îi trecem în cărțile noastre, cumcă la cutare zi au plătit suma cutare. *Drept chitanță la mână, au recipisa postală*, pe care îi rugăm s'o păstreze totdeauna ca document pentru dănușii. Dacă s'ar întâmpla totuș că *din greșală* să capete vre-o provocare de plată, cu recipisa poștei se lămurește treaba!

Așa dară cine are la mână chitanța poștei, să nu mai aștepte răspuns la poșta gazetei, că dacă am scrie aici răspuns la toți cari plătesc foaia, mai cu seamă iarna și primăvara, ar trebui să umplem gazeta numai cu chitanțe și cu răspunsuri!

Pe cine nu-l cerem cu provocare la nume, măcar odată în an, de bani la foaie, acela să știe că este în rând cu abonamentul!

Traian Erdei. — Suma de 150 lei, abonament pe 1926, am primit-o. Mai aveți o restanță de 10 lei pe 1925. Să nu uitați a o trimite deodată cu abonamentul pe 1927.

Teofil Oltean. — Pe 1926 mai aveți o restanță de 77 lei, căci din suma de 150 lei, am acoperit o restanță veche pe 1925, tot de 77 lei, așa că pe 1926 am putut trece numai 73 lei.

Teodor Schiau. — Pe 1926 mai aveți încă de plătit 25 lei.

Terțian Ioan. — Din suma de 210 lei am acoperit cu 90 lei restanță pe 1924, cu 120 lei restanță pe 1925, și mai aveți de plătit 150 lei pe 1926.

Toma Rulea. — Pentru Cozma Rulea mai aveți de plătit pe 1926 lei 30.

Ioan Citirigă. — Din cei 200 lei trimiși am trecut în restanță pe 1925 lei 94, iar pe 1926 lei 106. — Deci mai aveți de plătit pe 1926 lei 44.

Augustin Cătană. — Suma de care ne întrebați am primit-o în 8 Martie. Foaia dela noi se trimite regulat.

Demetriu Daraban. — Cu abonamentul pe 1926 sunteți în rând. Aveți însă o restanță veche de 10 lei pe 1923, pe care vă rugăm s'o trimiteți deodată cu abonamentul pe 1927.

Valer Platon. — Am primit 400 lei, din cari am scris câte 100 lei la abonament pentru următorii: Partenie Bogdan, Aurel Coman, George Șușca și Șofron Chincișan. Abonamentul plătit până la 31 Decembrie 1926.

Iosif Mesaroș, Brașov. — Colinde primisem altele încă mai demult, așa că cea trimisă de DV. n'a mai avut loc. Poate la alt Crăciun.

Redactor responsabil IULIU MAIOR

Prețul gazetei noastre în 1927.

Cetitorii gazetei noastre au aflat abunăseamă, că poșta se scumpește foarte simțitor. Se scumpesc și scrisorile, dar mai mult se scumpesc mărcile cari se lipesc pe gazete. Până acum trebuia să lipim pe fiecare număr câte 10 bani; pe viitor va trebui să lipim câte 25 bani, adică cu încă odată și jumătate mai mult decât până acum.

Pe lângă scumpirea poștei, față de anul trecut s'a scumpit foarte mult și hârtia. Fabricile de hârtie ne amenință chiar acum cu o nouă scumpire. Tot așa s'au scumpit lucrătorii tipografi, tiparul, și împăturatul, expediția.

Față cu acestea stări de lucruri, suntem siliți să ridicăm și noi puțin prețul de abonament al gazetei, precum au făcut-o toate gazetele populare.

Noul preț de abonament:

Pe un an întreg 180 lei | Un sfert de an 45 lei
Pe o jumătate de an 90 lei | In străinătate, pe un an . 300 lei

In America pe un an 3 dolari.

Față cu acestea prețuri, cari au putere din 1 Ianuarie 1927, ne-am gândit să facem cetitorilor noștri vechi și buni o mare înlesnire. Anume:

Cine trimite prețul de abonament pe un an întreg în cursul lunilor Ianuarie și Februarie, plătește

numai 160 lei

în loc de 180.

Această înlesnire o putem face însă numai acelora cari trimit abonamentul *pe înainte*, deodată, în cursul lunilor Ianuarie și Februarie. Cei cari au restanțe, cu suma de 160 lei trebuie să trimită și datoria de până aci.

Grăbiți deci cu trimiterea abonamentului, ca să cruțați câte 20 lei! Astfel gazeta nu se scumpește decât cu 10 lei!

Primăria Orașului de reședință Blaj.

Nr. 3955—1926.

Publicație de Licitație.

Se aduce la cunoștință publică, că pentru furnizarea imprimatelor și registrelor necesare acestei primării pe anul 1927 și anume: Registre de contabilitate, imprimare administrative, plicuri și rapoarte cu antete, precum și 100.000. buc. blocuri de vamă, pavaj și chiria locului ocupat, — în ziua de 10 Ianuarie 1927 ora 11 a. m. se va ține la primăria orașului de reședință Blaj, licitație publică, cu oferte închise și sigilate și cu respectarea dispozițiilor art. 72—83 din Legea Contab. publice.

Ofertele vor conține garanția provizorie de 10% din suma oferită și se vor înainta acestei primării — biuroul adm., — până în ziua licitației la ora 11 a. m. purtând pe verso mențiunea »Ofert pentru furnizarea imprimatelor.«

Se primesc oferte și numai în parte, pentru aceste furnituri.

Condițiunile de licitație, precum și caetul de sarcini, respective modelul imprimatelor, — se pot vedea zilnic la primăria orașului, între orele 9—12 a. m.

Blaj la 15 Decembrie 1925.

PRIMAR: ȘEFUL SERV. ADM.
Șt. Dragoș. Ionel Drăgoiu.

(237) 1—1

Primăria orașului de reședință Blaj.

Nr. 3956—1926.

Publicațiune de licitație.

Se aduce la cunoștință publică că în ziua de 10 Ianuarie 1927, se va ține licitație publică, pentru arendarea crășmei comunale, pe timp de 2 ani, cu incepere dela 1 Ianuarie 1927—31 Decembrie 1929.

Licitatiia se va ține la primăria orașului de reședință Blaj cu oferte închise și sigilate și cu respectarea dispozițiilor art. 72—83. din Legea Cont. Publ.

Ofertele vor conține și garanția de 10% din suma oferită și se vor înainta acestei primării — biuroul adm. — până în ziua licitației la ora 9 a. m. având pe verso mențiunea Ofertă pentru arendarea crășmei comunale.

Condițiunile de licitație precum și caetul de sarcini se pot vedea zilnic la primăria orașului, între orele 9—12 a. m.

Blaj la 15 Decembrie 1926.

PRIMAR: ȘEFUL SERV. ADM.
ȘT. DRAGOȘIU. IONEL DRĂGOIU

